

Samen voor een Mooi en Duurzaam Flevoland

Jaarverslag 2022

Definitief ALV
Datum: 230410

Vereniging Natuur en Milieufederatie Flevoland

Botter 11-47

8232 JS Lelystad

tel: 0320-253505

email: info@nmfflevoland.nl

web: www.nmfflevoland.nl

natuur en milieu **flevoland**
federatie

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
1. Vereniging Natuur en Milieufederatie Flevoland.....	4
1.1 Doel en missie	5
1.2 Meerjarenbeleidsplan 2020-2024	6
1.3 De Natuur en Milieufederaties en Impactmeting 2022.....	9
1.4 Financiële middelen in 2022	10
1.4.1 CBF keur.....	10
1.4.2 Duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's)	10
1.4.3 Nationale Postcode Loterij	10
1.4.4 ANBI - status.....	12
1.5 Financiële verantwoording	13
1.6 Toekomst.....	14
<u>1.7 Risicobeleid</u>	<u>14</u>
1.8 Leeswijzer voor het bestuursverslag	15
2. Thema Energieneutraal Flevoland	
2.1 Draagvlakverbetering voor Klimaat en Energie (2101)	17
2.2 Shared Service Bureau Platform Flevolandse Energiecoöperaties (1112).....	19
2.3 Participatiecoalitie (2151)	20
2.4 Kennisnetwerk duurzaam Flevoland (2103)	22
2.5 Stimuleren voortgezet onderwijs richting energietransitie (2104)	23
2.6 Energie Loket Flevoland (2102)	25
2.7 Winkel Energieloket Dronten (2186)	
2.8 RREW Dronten: Gebruik energie slim! (1189).....	37
2.9 Winkel Energieloket Zeewolde (2190)	38
2.10 Extra opdracht Energieloket Zeewolde (2196)	39
3. Thema Circulair Flevoland	
3.1 Draagvlakverbetering voor Circulair Flevoland (2201).....	42
3.2 Lokaal Duurzaam: 6 Lokale Gemeenschappen (2202).....	43
3.3 Stimuleren 'circulaire regionale economie' bij voortgezet onderwijs (2204).....	45
3.4 Ondersteuning lidorganisaties en burgers (2205).....	46
3.5 NMFF-Fonds Verbruiken (2207).....	49
3.6 Communicatie (2206)	
3.7 Project : Fijnstof-burgermeetnetwerk (2212)	52
4. Thema 'Rijke Natuur en Mooi Flevoland'	54
4.1 Draagvlakverbetering Natuur en Ruimtelijk Kwaliteit (2301).....	55
4.2 Draagvlak Natuurinclusief Flevoland (2302)	
4.3 MooiFlevoland.nl: portal voor natuurbeleving ((2303)	
4.4 Plan Boom (2350, 2305).....	60
4.5 NMFF Loket Ruimte (2304)	61
5. Regulierte taken.....	63
5.1 Management (2401)	63
5.2 Structureel werk (2402)	64
Bijlagen	
Bijlage 1 Bestuur, bureau en lidorganisaties.....	65
Bijlage 2 Afspraken met provincie over inzet provinciale subsidie	70
Bijlage 3 Verantwoordingsverklaring voor CBF	73
Bijlage 4 Impactmeting NMFF 2022.....	76
Bijlage 5 Impactmeting Landelijke Federaties 2022.....	76
Bijlage 6 Impactmeting Energieloket Flevoland 2022	
Bijlage 7 Financieel Jaarverslag 2022	

Voorwoord

De Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland (NMFF) is de afgelopen jaren enorm gegroeid en ook in 2022 konden we weer nieuwe lidorganisaties welkom heten. Momenteel zijn 66 lidorganisaties aan ons verbonden.

Samenwerking en afstemming van standpunten en activiteiten met lidorganisaties en zusterorganisaties (zowel lokaal, als regionaal en landelijk) zijn belangrijk om als coördinator en verbinder op het vlak van klimaat, energie, circulariteit en natuur in Flevoland effectief te kunnen opereren. Onze 66 lidorganisaties en leden hebben we daarbij betrokken als 'oren en ogen' en op maat ondersteund met advies en hulp.

Alle nieuwe gemeenteraadsleden ontvingen van ons een felicitatiekaart en de nieuwe wethouders duurzaamheid kregen een klimaatpakket overhandigd samen met vertegenwoordigers van onze lokale lidorganisaties.

De beleidsdoelen van de provincie zijn mede richtinggevend voor het werk van de Vereniging. De provincie verwacht een bijdrage van de NMFF voor maatschappelijk draagvlak voor de provinciale duurzame ambities op vlak van klimaat, energie, circulariteit en biodiversiteit. NMFF is partner van de Flevolandse Energie Agenda. We geven uitvoering aan het Energieloket Flevoland samen met provincie en gemeenten.

Een van de succesvolle campagnes in 2022 was die voor een Circulair Flevoland waarbij we overheden, bedrijven, instellingen en bewoners uitdaagden om hun voetafdruk te verkleinen. Via Plan Boom planten we samen met onze lidorganisaties en veel jonge studenten Flevoland meer bomen en zelfs een heus studentenbos. Vanuit het Energieloket Flevoland verstrekten we veel adviezen aan Flevolandse gericht op energiebesparing en energiezuinig wonen. Vooral energiebespaaradviezen en de warmtescans scoorden hoog, vanwege de toegenomen energieprijzen.

Daarnaast ondersteunden we lokale energievoerders en lokale wijkinitiatieven die op weg willen naar aardgasvrij wonen. Vanuit het loket Ruimte bewaakten we de ruimtelijke ontwikkelingen, zoals die van een hyperscale Datacenter in Zeewolde. Tot ons genoegen heeft Meta als initiatiefnemer de ontwikkelingsplannen gestaakt. Tenslotte ondersteunden we onze lidorganisatie Almeerse Wolven met de ontwikkeling van hun Floriade-paviljoen, waarbij ook diverse lidorganisaties werden betrokken. De impact op tal van andere terreinen afgelopen jaar lees je in dit verslag.

In samenwerking met onze provinciale groene partners is geïnvesteerd met als doel een efficiënte groene samenwerking. NMFF, IVN-Flevoland, Flevo-Landschap en Landschapsbeheer Flevoland bedienen samen al vele jaren een breed palet aan doelgroepen op het terrein van natuur en duurzaamheid. Vanzelfsprekend werken we daarbij ook samen met Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer.

Heel veel werk doen we onzichtbaar, van inspraakreacties, ondersteuning aan lidorganisaties tot het zijn van klankbord voor overheden. Via onze website, de nieuwsbrief en sociale media tonen we hoe we samen met onze lidorganisaties werken aan een mooi en duurzaam Flevoland. Via de 2-wekelijkse radorubriek 'Milieu en Duurzaamheid' van Omroep Flevoland belichten we duurzaam nieuws en tips voor een groot luisterpubliek. Op verzoek van de Omroep gaan we daar ook in 2023 mee door.

Binnen de samenwerking van de Natuur en Milieufederaties meten we onze gezamenlijke impact. Dit jaarverslag toont per thema welke impact we in Flevoland hebben gerealiseerd in 2022. Het overzicht in 'facts en figures' is te lezen bij bijlage 4, De impactmeting van de gezamenlijke Natuur en Milieufederaties is opgenomen bij bijlage 5.

Ik hoop, dat dit jaarverslag de lezer inspireert om mee te doen met de activiteiten van de NMFF. Wij staan open voor nieuwe ideeën en opmerkingen, waardoor wij ons werk nog beter kunnen doen.

Pieter Cassé, Voorzitter Vereniging Natuur en Milieufederatie Flevoland

1. Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland:

doel, missie en beleidsplan

1.1 Vereniging Natuur en Milieufederatie Flevoland

De Natuur- en Milieufederatie Flevoland (NMFF) stamt uit 1986 en is opgericht als provinciale federatie van aangesloten organisaties. Net als bij de andere provincies, kreeg Flevoland zo een federatie die zich inzette voor versterking van de natuur en verbetering van het leefmilieu. We werken samen met onze leden aan een *Mooi en Duurzaam Flevoland*.

Inmiddels zijn we uitgegroeid naar een federatie met 66 lidorganisaties. Sinds 2010 zijn we verdrievoudigd in lidorganisaties. En deze groei blijft zich doorzetten!

Bewoners helpen bij hun inzet voor hun eigen leefomgeving zit in ons DNA. Daarnaast heeft de NMFF een eigenstandige positie ontwikkeld als behartiger van natuur- en milieubelangen, meebeslisser in gebiedsprocessen en versneller van duurzame ontwikkelingen. Flevoland is bij uitstek een provincie die voorop loopt bij het ontwikkelen van nieuwe initiatieven. Samenwerken met het bedrijfsleven, overheden en andere organisaties is belangrijk voor versnelling.

Wat de NMFF onderscheidt van andere regionale spelers zijn onze ideële drijfveer en onze onafhankelijkheid. Wat ons onderscheidt van andere groene ngo's zijn de langjarige gebiedskennis waarover de NMFF beschikt en het sterke provincie dekkende netwerk, dankzij onze lidorganisaties, en actieve bewoners, duurzame ondernemers, deskundigen. En ook ons goede netwerk met ambtenaren, bestuurders en politici. Wij zijn in staat om de verbinding te leggen tussen al deze partijen en hun taal te spreken, vooral met bewoners.

De NMFF is een onafhankelijke vereniging zonder winstoogmerk. Een team van professionals voert het dagelijkse werk uit. Daarbij zoeken we de samenwerking met bewoners(groepen), bedrijfsleven, overheden en andere organisaties. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, standpuntbepaling en projecten werkt de NMFF samen met onze aangesloten groepen, onze oren en ogen in het veld en partners bij het bouwen aan een mooie en duurzame provincie.

De Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland is een toekomstgerichte organisatie die duidelijk geworteld is in de Flevolandse samenleving. Daarbij worden 2 taken onderscheiden:

- de federatietaak naar onze achterban (waarbij de federatie zorgt voor legitimering doordat de groep is aangesloten),
- de maatschappelijke taak gericht op het beleidsproces van de eigen provincie (waarbij de aangesloten groepen en burgers de legitimatie voor het handelen van de federatie vormen).

Voor een aantal basistaken ontvangt de NMFF een basissubsidie van de provincie Flevoland. Daarnaast steunt de Nationale Postcodeloterij – via de koepel van de Natuur en Milieufederaties – ons werk. Tot slot zoekt de NMFF per project financiering. De NMFF heeft de ANBI status en wordt gekeurd door het CBF.

Missie

'De Natuur en Milieufederatie Flevoland werkt aan een mooie en duurzame provincie Flevoland: een provincie met een rijke natuur, mooi landschap en een gezond milieu. Een provincie waar we duurzaam wonen en werken, zodat de bewoners van Flevoland van een gezonde leefomgeving kunnen genieten, nu en straks.'

De NMFF zet zich in de provincie met hart in ziel in voor natuur en milieu in Flevoland.

Duurzaamheid doe je samen: we faciliteren, stimuleren en regisseren samenwerking met bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden. De NMFF creëert en neemt initiatieven die de provincie duurzamer maken.

Onze visie is dat NMFF met haar kennis en kunde lokale en

provinciale organisaties en communities kan verbinden, kan ondersteunen (met kennis en kunde) en kan activeren via uitvoeringsgerichte activiteiten. Op deze wijze fungeert NMFF als de lokale en provinciale versneller richting duurzaamheid.

We zetten daartoe een mix van instrumenten in, met het accent op communicatie, participatie en bewustwording. Via onze projecten en activiteiten maken we burgers en bedrijven/ondernemers bewust en bieden we handelingsperspectieven.

Onze missie is in een slogan vervat; "Samen voor een mooi en duurzaam Flevoland". Het samenwerken met andere organisaties zit hierbij in de genen van onze federatie.

In een mooi en duurzaam Flevoland:

- zijn wonen, werken en reizen energieneutraal doordat Flevoland zuinig is met energie en grondstoffen en in zijn behoefte voorziet met hernieuwbare bronnen
- wordt gebied zorgvuldig benut en ontwikkeld en koesteren we natuur
- is het prettig wonen in de steden en dorpen met schone lucht en natuur om de hoek
- krijgen planten en dieren de ruimte in mooie natuurgebieden waarvan bewoners kunnen genieten
- is ruimte voor een groene economische ontwikkeling die méé investeert in duurzaamheid en een rijke natuur

Onze 66 lidorganisaties liggen verspreid over Flevoland

Lidorganisaties zijn verdeeld over 3 thema's:

- energie en klimaat
- circulaire samenleving: (steden & dorpen)
- natuur en ruimte

Een actueel overzicht van onze lidorganisaties is opgenomen bij bijlage 1.

1.2 Meerjarenbeleidsplan 2020-2024

Het provinciale bestuur geeft richting aan de uitvoering van het Omgevingsplan en het Coalitieakkoord. Daarmee is de koers uitgezet hoe Flevoland zich verder gaat ontwikkelen. De Natuur- en Milieufederatie Flevoland wil daaraan bijdragen door een heldere inzet te geven op duurzaamheid, op een kosteneffectieve wijze. Dit doet Natuur en Milieufederatie Flevoland vanuit een zelfstandige positie, maar daarbij zoekt ze wel uitdrukkelijk de samenwerking met de provincie en andere partijen om te komen tot een mooi en duurzaam Flevoland.

Door het NMFF is een meerjarenbeleidsplan opgesteld voor de periode 2020- 2024. De wensen van de provincie, de beleidsdoelstellingen in het omgevingsbeleid en het nieuwe coalitie-akkoord van de provincie zijn medebepalend hierbij.

Het beleidsplan is opgesteld op basis van:

- de doelstelling van Natuur- en Milieufederatie Flevoland,
- de relevantie voor natuur en milieu,
- de verwachte ontwikkelingen in Flevoland,
- de samenwerking met lokale, provinciale en landelijke natuur- en milieugroepen.

2.1.a Hoe gaat de NMFF te werk?

De NMFF hanteert drie samenhangende strategieën voor een mooi en duurzaam Flevoland.

A. Initiëren en versnellen van duurzame ontwikkeling

*'Er kan nog veel gebeuren om Flevoland werkelijk duurzaam te maken.
Ons werk is dus nog lang niet klaar.'*

De NMFF ontwikkelt samen met haar lidorganisaties ideeën en concepten die bijdragen aan een mooi en duurzaam Flevoland. Soms voeren we die zelf uit en soms stimuleren we anderen om er mee aan de slag te gaan. Concrete voorbeelden zijn de lokale energieloketten, energiebesparingsprojecten met bewoners, lokale circulaire innovatietafels, het Voedselbos Almere Oosterveld, de MarkerWadden, en de linksom-route luchthaven Lelystad.. Onze projecten hebben een innovatief en experimenteel karakter. Als een aanpak mainstream wordt, nemen anderen het stokje over zoals het project Voedselbos binnen het provinciale programma Nieuwe Natuur.

B. Maatschappelijke steun verwerven voor duurzame ontwikkeling

'Op thema's die ingrijpende keuzes vergen - zoals klimaat of mobiliteit – blijft het lastig wezenlijke verbeteringen voor elkaar te krijgen.'

Daarom heb je daarbij steun nodig van bewoners, ondernemers, opinieleiders, en niet in de laatste plaats van politici en bestuurders die naar al die mensen luisteren. De NMFF heeft een visie op duurzame ontwikkeling in de provincie Flevoland. Wij baseren die op feiten van hoe de provincie er voor staat en wat er mogelijk is. Die visie en deskundigheid zetten wij in om maatschappelijke en politieke steun te verwerven voor duurzame ontwikkeling. Dat doen we door onderzoek te laten doen, allianties te sluiten met bedrijven en kennisinstellingen, opinieonderzoek te doen, werkbezoeken te organiseren (zoals voor politici) en het perspectief van duurzaamheid in de media te laten doorklinken met een begrijpelijk verhaal. We zetten samen met onze lidorganisaties en met koplopers in het bedrijfsleven in op inspirerende pilots. Soms laten we als Vereniging onze tanden zien en dienen – met wetten en regels in de hand – zienswijzen in.

C. Netwerken ontwikkelen en inzetten voor duurzame ontwikkeling

'We zien een complexe netwerksamenleving, waarin niemand het eenzijdig voor het zeggen heeft. En we zien een brede duurzaamheidsbeweging van betrokken burgers en bedrijven.'

Onze vereniging groeit de laatste jaren fors in lidorganisaties. Daarnaast hebben we ook veel supporters van een mooi en duurzaam Flevoland; mensen die duurzame ontwikkeling belangrijk vinden. De NMFF is hun belangenbehartiger en gaat hen bovendien concreet helpen met duurzamer leven. Actieve bewoners slaan de handen ineen en gaan concreet aan de slag met duurzame energie, ontwikkelen circulaire oplossingen, lobbyen voor goede fietsinfrastructuur, gezonde voedselproductie en aantrekkelijke natuur om de hoek. De NMFF heeft nieuwe manieren ontwikkeld om aan te sluiten bij de behoeften van de 'doe-het-zelvers' van nu. Via onze duurzame communities, duurzaamheidswinkel, en lokale energieloketten leggen we de connectie naar overheden en bedrijven. De NMFF heeft en houdt hierbij haar verbindende en inspirerende rol in het netwerk van bedrijven en andere professionals.

2.1.b Prioritaire thema's

Het meerjarenbeleidsplan richt zich op 3 thema's. De thema's kennen hun eigen doelstellingen, te behalen resultaten en activiteiten.

A **Energie-neutrale provincie: besparing en duurzame energie**

- De NMFF wil werk maken van een energieneutrale provincie in 2030 (inclusief mobiliteit), via stimuleren van minder energieverbruik, vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen en 100% hernieuwbare groene energie met lokale participatie en draagvlak.

B **Circulair Flevoland: samen werken aan duurzame steden en dorpen**

- De NMFF zet zich in voor circulaire economie, met duurzame steden en dorpen met een aantrekkelijke woon- en werkomgeving en daadwerkelijke verlaging van de *footprint* van de Flevolandse bewoners, zoals voor grondstoffen.

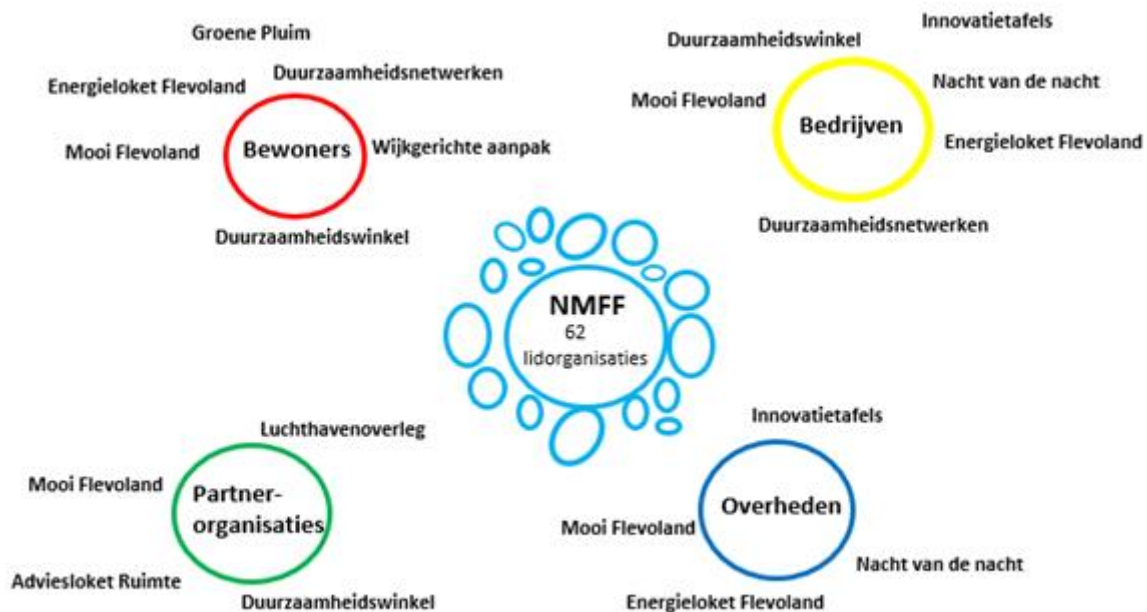
C **Rijke natuur en een mooi landschap**

- De NMFF zet zich in om in een groeiende provincie de ruimte en voorwaarden te blijven vinden voor een soortenrijke en gevarieerde natuur en een gezond en aantrekkelijk landschap dat ook voorbereid is op de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptatie).

De thema's kennen hun eigen doelstellingen, te behalen resultaten en activiteiten.

Doelgroepen van NMFF

NMFF richt zich op het betrekken van burgers (jong en oud), ondernemers, overheden en lidorganisaties bij de inhoudelijke thema's natuur, ruimtelijke kwaliteit, klimaat en energie. Hieronder vallen de subthema's: duurzame gebiedsontwikkeling, klimaatadaptatie, duurzaam bouwen, wonen en mobiliteit.

Qua doelgroep en netwerk richt de NMFF zich op:

- Lidorganisaties (thans 66 lidorganisaties);
- Lokale (inwoners)initiatieven zoals verenigd in onze lokale duurzame communities (Almere, Lelystad, Dronten, Zeewolde, Noordoostpolder en Urk);
- Vrijwilligers (energie, duurzaamheid, natuur);
- Burgers van Flevoland (jong en oud);
- Netwerk van ondernemers/ bedrijven (o.a. op vlak van energie, circulariteit en natuurrecreatie);
- Overheden (provincie, 6 Flevolandse gemeenten en Waterschap Zuiderzeeland);
- Netwerk van De Provinciale Natuur en Milieufederaties (in elke provincie is een N&M-federatie);
- Netwerk van de provinciale groene Flevolandse organisaties (SBB, NM, Flevo-landschap, LBF, IVN);
- Netwerk van andere regionale en landelijke organisaties voor thema's energie, ruimte en natuur (zoals Stichting Natuur en Milieu).

1.3 De Natuur en Milieufederaties en Impactmeting 2022

Samen voor mooie en duurzame provincies

De Natuur en Milieufederaties (NMF's) hebben in elke provincie een samenwerkingsverband met natuur-, milieu- en landschapsorganisaties en vrijwilligersgroepen. Ze vormen zo een hecht en kleurrijk netwerk door heel Nederland.

De NMF's werken aan mooie en duurzame provincies. Daarvoor ondersteunen we het maatschappelijk middenveld, zodat zij groene en duurzame projecten kunnen realiseren. We adviseren bedrijven en overheden en we voeren zelf duurzame projecten uit.

Jaarlijks meten de NMF's hun impact, die gekoppeld is aan de doelen en strategie zoals in het meerjarenbeleidsplan van de NMF's beschreven. Deze impactmeting doen we in samenwerking met onze stakeholders die een bijdrage leveren aan ons onderzoek.

Impact van de Natuur en Milieufederaties 2022:

- Directe bijdrage aan een duurzame samenleving:
De NMF's voeren eigen projecten en initiatieven uit om bij te dragen aan het creëren van draagvlak voor een duurzame samenleving. Deze projecten doen we op eigen initiatief, zijn vaak publiekscampagne's of -activiteiten, en vallen niet onder bijvoorbeeld de uitvoering van overheidsbeleid. Deze projecten richten zich vooral op de energietransitie, de circulaire transitie, klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel.
- Versterken maatschappelijk middenveld:
De NMF's werken samen met (vrijwilligers)organisaties die zich inzetten voor natuur, milieu en duurzaamheid. We empoweren deze organisaties zodat zij mooie projecten kunnen realiseren zoals een lokaal zonnepanelenproject of een voedselbos.
- Verduurzamen beleid:
De NMF's adviseren organisaties hoe zij duurzaamheid in de praktijk kunnen brengen. En we behartigen de belangen van natuur en milieu, en dragen zo bij aan (de versnelling van) de uitvoering van beleid van lokale en provinciale overheden en bij bedrijven. Dit doen we bijvoorbeeld door het meten van de voetafdruk. We zetten netwerken op voor kennisuitwisseling zodat bewustwording over duurzaamheid kan toenemen.

De landelijke impactcijfers zijn te vinden op: [Impact - Natuur en Milieufederaties](#)

1.4 Financiële middelen in 2022

De Natuur en Milieufederatie Flevoland ontving in 2022 diverse financiële middelen. Hieronder is een overzicht opgenomen van de belangrijkste financieringsstromen.

Overzicht: financieringsstromen		
- Provincie	=	Provinciale subsidie
- NPL 2022	=	Nationale Postcode Loterij bijdrage aan NMFF in 2022
- NMF	=	Natuur- en Milieufederaties (NMF)
- Andere overheden	=	Gemeenten Dronten, Zeewolde en Urk
- RVO	=	Zoals de Regeling RREW
- Diversen	=	donaties van bedrijven en anderen

1.4.1 CBF keur

NMFF beschikt over het CBF-keurmerk. Het CBF-keurmerk garandeert een goede financiële administratie bij organisaties voor goede doelen. Ook in 2022 heeft NMFF het CBF-keur weer mogen voeren.

1.4.2 Duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's)

In 2015 hebben de regeringsleiders van de lidstaten van de Verenigde Naties 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen vastgelegd (Sustainable Development Goals, SDG's). Deze hebben betrekking op de meest urgente problemen in de wereld, zoals duurzame en betaalbare energie. Landen zijn opgeroepen om deze te vertalen naar nationale doelen en beleid.

Ook de private en publieke sector is opgeroepen positief bij te dragen aan een duurzame agenda. De SDG's kunnen helpen als gemeenschappelijke taal, bij het creëren van verbinding buiten de sector, en bij het beschrijven en meten van de impact. Het CBF stimuleert het maken van deze verbindingen. NMFF brengt daarom mede op verzoek van het CBF haar bijdrage aan de SDG's in kaart via impactmetingen.

NMFF draagt bij aan de onderstaande Duurzame Ontwikkelings Doelen (SDG's):

1.4.3 Bijdrage Postcode Loterij maakt in iedere provincie een verschil

De Natuur en Milieufederaties mogen al 25 jaar lang rekenen op de steun van de Nationale Postcode Loterij. De vaste jaarlijkse bijdrage van 2,25 miljoen euro maakt het mogelijk dat wij ons samen met 1.200 lokale initiatieven kunnen blijven inzetten voor mooie en duurzame provincies.

Bijna 6 % van de jaarlijkse bijdrage gaat naar de NMFF. De impact die we hiermee realiseren, was niet mogelijk geweest zonder deze hulp. Wij zijn de Postcode Loterij en alle deelnemers dan ook enorm dankbaar voor hun bijdrage.

Extra schenkingen

Naast de jaarlijkse bijdrage hebben de Natuur en Milieufederaties ook een schenking gekregen voor projecten als *Plan Boom*. En in 2022 voor het project *Groene Vrijwilligers* (samen met Vogelbescherming Nederland, LandschappenNL, IVN Natuureducatie en SoortenNL). Hiermee kunnen we vrijwilligers nog beter helpen bij het vergroenen van hun eigen buurt.

In februari 2023 kregen we nog meer goed nieuws: De Postcode Loterij gaat ons project **Boer&Buur met Natuur** ondersteunen met een bijdrage van 2 miljoen euro. Met dit initiatief stimuleren we groene boeren en actieve burens bij het versnellen van hun plannen en het wegnemen van belemmeringen.

Annie van de Pas, netwerkdirecteur van de Natuur en Milieufederaties verraste het team van de Postcode Loterij om even stil te staan bij het jubileum: “De bijdrage van de Loterij is al 25 jaar een fundament voor de realisatie van vele mooie lokale projecten die wij in de 12 provincies kunnen realiseren en zorgt ook voor een belangrijke impuls voor landelijke projecten zoals Plan Boom. Het is fantastisch dat we op deze manier in heel Nederland extra stappen kunnen zetten.”

1.4.4 ANBI - status

De Natuur en Milieufederatie Flevoland heeft de ANBI-status, en is dus een Algemeen Nut Beogende Instelling.

1.5 Financiële verantwoording

Inkomsten en bestedingen van Natuur en Milieufederatie Flevoland

		Realisatie		
BATEN		2022		
		in Euro's		
Baten van particulieren		10		0 %
Baten van bedrijven		675		0 %
Baten van subsidies van overheden		752.783		82 %
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven		160.628		18 %
Baten van andere organisaties zonder winststreven		0		0 %
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten		150		0 %
Overige baten		0		0 %
TOTAAL BATEN		914.246		100%
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen				
Programma Reguliere Taken		49.799		6 %
Programma Energieneutraal Flevoland		545.378		62 %
Programma Circulair Flevoland		184.264		21 %
Programma Natuur en Mooi Flevoland		93.175		11 %
TOTAAL LASTEN		872.616		100%
RESULTAAT		41.630		
Bestemmingsreserves		- 3.754		
Continuïteitsreserve algemeen		- 14.616		
Reserve visie Flevoland 2050		60.000		
		41.630		

NMFF werkt met een taakstellende begroting waarbij gedurende het jaar aanvullende projecten geworven moeten worden. Zo zijn ook in 2022 aanvullende opdrachten gerealiseerd.

Aan de continuïteitsreserve is een bedrag van € 14.616,- onttrokken. De continuïteitsreserve bedraagt € 372.815,-. Dit is voldoende om als buffer te dienen voor het opvangen van tegenvallers en als achtergronddekking bij het nemen van risicovolle beslissingen.

Aan de bestemmingsreserve 'reserve financiering activa bedrijfsvoering' is € 3.754,- onttrokken, waardoor de reserve € 11.868,- bedraagt.

Aan de overige bestemmingsreserves zijn geen financiële middelen toegevoegd of onttrokken in 2022.

Voor het ontwikkelen en uitdragen van de visie Flevoland 2050 is een bestemmingsreserve gecreëerd en daaraan is € 60.000,- toegevoegd.

1.6 Toekomst

De begroting 2023 laat een negatief resultaat zien van € 104.358,-. Dit negatieve begrote resultaat ontstaat door begrote baten van € 583.582,- en begrote lasten van € 687.940,- (besteed aan de doelstellingen).

De resultaten worden middels resultaatbestemming toegevoegd c.q. onttrokken aan het eigen vermogen. De geplande besteding van middelen aan doelen / programma's / activiteiten en de beoogde resultaten hierbij, zijn opgenomen in het meerjarenbeleidsplan.

Het eigen vermogen en de liquiditeitspositie zijn voldoende gezond om het beoogde negatieve resultaat te kunnen opvangen, waardoor dit geen gevolg op de jaarrekening 2023 en de continuïteit van NMFF zullen hebben.

Op kortere en langere termijn zijn verder geen bijzonderheden te vermelden welke van invloed zijn op de Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland. De Vereniging ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet.

1.7 Risicobeleid

De NMFF streeft ernaar om risico's die gerelateerd zijn aan de samenwerking, bestuur en management, operationele zaken, financieel management, informatie management en juridische verantwoordelijkheden zo goed mogelijk te beheersen. Het gaat niet primair om het vermijden van risico's maar om het herkennen en beheersen ervan; dus om het identificeren en ondernemen van passende reacties om schade te voorkomen of te beperken. Risicomanagement maakt integraal onderdeel uit van de planning en control cyclus en van projectmanagement en is van toepassing voor iedereen in de organisatie.

De belangrijkste risico's zijn geïdentificeerd en van beheersmaatregelen voorzien, zoals:

- In 2020 is de subsidierelatie met de Nationale Postcode Loterij (NPL) geëvalueerd, waarna besloten is tot een verlenging van de toekenning van 5 jaar. Deze reguliere bijdrage van de NPL is al geruime tijd constant. Er zijn echter nog steeds kansen dat de kansspelwetgeving gaat wijzigen, waardoor het hele bijdragenbeleid kan gaan veranderen.
- Er is binnen de twaalf Natuur en Milieufederaties (NMF) onderling een Participantenovereenkomst afgesloten. Hierin is de onderlinge samenwerking tussen de federaties geborgd met financiële afspraken, afspraken over toe- en uittreding en afspraken over het gebruik van de naam en het logo. Ook is daarin opgenomen dat indien NPL-gelden gaan wegvallen alle federaties zelf gaan bijdragen aan de landelijke koepel de NMF, waarbij solidariteit de insteek is. Dit kan in de toekomst leiden tot onverwachte onkosten voor de NMFF.
- Vanaf 2023 ontvangt NMFF van de provincie jaarlijks een boekjaarsubsidie gedurende de periode 2023-2026 op basis van haar meerjarenprogramma.
- Om meer projecten te kunnen werven hebben alle medewerkers een cursus Projectmanagement en Projectmatig werken gevolgd. Daardoor hopen we de acquisitievaardigheden van onze medewerkers te verbeteren en meer projecten te verwerven.

In 2024 zal het risicobeleid opnieuw worden bekeken en verder worden ontwikkeld.

1.8 Leeswijzer voor het bestuursverslag

Het jaarverslag volgt de indeling van het werkplan en het meerjarenbeleidsplan, namelijk:

- A **Energieneutrale provincie: besparing en duurzame energie**
 - De NMFF wil werk maken van een energie neutrale provincie in 2030 (inclusief mobiliteit), via stimuleren van minder energieverbruik, vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen en 100% hernieuwbare groene energie met lokale participatie en draagvlak.

- B **Circulair Flevoland: samen werken aan duurzame steden en dorpen**
 - De NMFF zet zich in voor circulaire economie, met duurzame steden en dorpen met een aantrekkelijke woon- en werkomgeving en daadwerkelijke verlaging van de *footprint* van de Flevolandse bewoners, zoals voor grondstoffen.

- C **Rijke natuur en een mooi landschap**
 - De NMFF zet zich in om in een groeiende provincie de ruimte en voorwaarden te blijven vinden voor een soortenrijke en gevarieerde natuur en een gezond en aantrekkelijk landschap dat ook voorbereid is op de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptatie).

Per onderdeel volgt een verantwoording van de activiteiten zoals deze in 2022 zijn uitgevoerd.

2. Thema Energieneutraal Flevoland: besparing & duurzame energie

Energiek op weg naar een Energieneutraal Flevoland

Accenten vanuit Meerjarenbeleidsplan 2020-2024

Onze droom

Wij dromen van een Flevoland waar duurzame energie voor iedereen beschikbaar is.

Wat gaan we de komende jaren doen?

De NMFF wil werk maken van de energietransitie. Wij streven een centrale en actieve rol na in de uitwerking van het klimaatakkoord. De NMFF is hierbij adviseur en makelaar tussen bouwers en andere relevante bedrijven, opdrachtgevers als corporaties, bewoners en gemeenten. Landelijke ontwikkelingen vertalen we naar de regio.

“De NMFF wil werk maken van een energieneutrale provincie in 2030 (inclusief mobiliteit), via stimuleren van minder energieverbruik, vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen en 100% hernieuwbare groene energie met lokale participatie en draagvlak.”.

Onze accenten voor 2022:

1. Energiebesparing in gebouwen bevorderen

Energieverbruik is in Flevoland sterk gekoppeld aan de gebouwde omgeving (huishoudens en bedrijven) en transport. De NMFF legt zich vooral toe op de gebouwde omgeving, en wil eigenaren en bewoners aanzetten tot energiebesparing en hen verbinden aan marktpartijen met een goed aanbod. De NMFF is bij uitstek goed gepositioneerd om te bemiddelen tussen vragers en aanbieders van energiebesparing en –opwekking, om een belangeloze afzender te zijn van nieuwe informatie en nieuwe ontwikkelingen aan te jagen. Binnen de Participatiecoalitie werken we aan het simuleren samen met bewonersinitiatieven van energiezuinige en aardgasvrije wijken.

2. Productie van hernieuwbare energie met draagvlak verhogen

In 2030 wil de provincie energieneutraal zijn, inclusief transport. We blijven partijen uitdagen in het aantrekkelijk maken van de oplossingen die we nu al voor handen hebben, maar die nog een flinke opschaling behoeven. We ondersteunen lokale energie-initiatieven hierbij, ondermeer via het Platform Flevolandse Energiecoöperaties. We werken hierbij samen met EnergieSamen via de Participatiecoalitie. Ook bij mobiliteit blijven we zoeken naar kansen voor schoner transport.

3. Energieneutrale en aardgasvrije wijken stimuleren

Het stimuleren van particuliere woningeigenaren, huurders en bewonerscollectieven richting wijkgerichte en collectieve aanpakken, zoals via een buurtgerichte aanpak. We werken hierbij samen met onze partners via de Participatiecoalitie, lokale energie-initiatieven en gemeenten.

Aan bovenstaande accenten heeft NMFF in 2022 gewerkt via de hierna weergegeven projecten.

2.1 Draagvlakverbetering voor Klimaat en Energie (2101)

Doel:

- Belangrijke actoren op het thema klimaat en energie stimuleren om elkaar te versterken en aan te vullen.
- Begrip stimuleren voor elkaars standpunten in het belang van een breed gedragen energievisie (provinciaal en gemeentelijk).
- Versterken van het draagvlak voor klimaatmaatregelen en het beleefbaar maken van het klimaatvraagstuk door en voor de inwoners van Flevoland.
- Bouwen aan het maatschappelijk draagvlak voor de transitie naar een energieneutraal Flevoland.

Impact:

Betrokken bij beleidsontwikkeling voor de energietransitie, waarbij 70% van onze inbreng is overgenomen.

Voorbeeld:

NMFF adviseerde en stimuleerde betrokkenheid en participatie van natuurorganisaties, energiecoöperaties en bewoners bij de Regionale Energie Strategie Flevoland.

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
Deelname aan de Regionale Energie Strategie en partnership van het FEA-netwerk (inbreng gericht op betrekken energie-initiatieven, stimulering bewoners 'woningeigenaren en huurders') energiebesparing en energiezuinige woningen en vastgoed. - deelname adviesraad RES (6 keer per jaar = $6 \times 4 = 24$) - deelname werkgroep RES (8 keer per jaar = $6 \times 8 = 48$) - deelname diverse themagroepen (zoals RES-bouwstenen zon, ruimtelijke potentie, bedrijven, monitoring) (120 uur) - ontwikkeling en advisering van RES-themagroep 'participatie' waarvan NMFF mede trekker is samen met Platform Flevolandse Energiecoöperaties / Energie Samen (123 uur) - deelname bijeenkomst FEA-netwerk = (2 keer per jaar = $2 \times 4 = 8$)	301	439
Verbinden aangesloten lidorganisaties en groene partners (waaronder natuur- en landschapsorganisaties o.a. SBB, NM, LBF en Flevolandschap) bij de uitvoering van het vigerend beleid rond zonne-energie en windenergie met respect voor natuur en landschap	32	32
Deelname themaoverleg energie van de provinciale Natuur- en Milieufederaties (kennisontwikkeling en ervaringsleren) (2 x 4 uur)	8	15
Totaal	341	486

Resultaten

- *Participatie Flevolandse Energie Agenda (FEA) en Regionale Energiestrategie (RES)*
De provincie heeft in 2022 een actualisatie van de Regionale Energie Strategie 1.0 voor Flevoland (RES Flevoland) ter hand genomen. Centraal staat hierin de ruimtelijke verkenning naar mogelijkheden voor nieuwe energie-opwek en kansen voor meer energiebesparing. De provincie is voor de RES Flevoland bevoegd gezag samen met de 6 gemeenten en het Waterschap Zuiderzeeland. De voortgangsnotitie is begin 2023 verschenen.

NMFF is vertegenwoordigd in de Adviesraad RES en derhalve is ze ook lid van de ambtelijke kerngroep RES. Medewerkers van NMFF hebben deelgenomen aan een aantal RES-werkgroepen (zon op land, zon op dak, monitoring, warmte, infrastructuur en opslag, bedrijven & instellingen, financiering, participatie en energiearmoede. De NMFF brengt haar visie daarin vanuit de eerder door ons opgestelde 'zonneladder Flevoland' (2018) en de handreikingen over 'grootschalige natuurinclusieve energie-opwek' met draagvlak.

NMFF was een van de geïnterviewde partijen tijdens het FEA Energiecafé over de RES en het FEA Energiecafé over energie-armoede (24 november 2022). Deze zijn beiden terug te luisteren op [FEA Kenniscafés afleveringen | Flevolandse Energieagenda](#)

- *NMFF trekker RES-werkgroepen:*
 - *werkgroep 'participatie en draagvlak'*

NMFF was wederom in 2022 op verzoek van de provincie trekker van de RES-themagroep 'participatie en draagvlak' waarin samen met overheden (provincie en gemeenten), energiecoöperaties en Jong-RES aanbevelingen zijn uitgewerkt voor een maatschappelijk gedragen energietransitie met minimaal 50 % lokaal eigendom.

- *werkgroep 'energiearmoede'*

NMFF vervulde op verzoek van provincie en gemeenten het trekkerschap van de nieuwe RES-themagroep 'energiearmoede'. Samen met overheden (provincie en gemeenten) zijn aanbevelingen uitgewerkt voor een energietransitie waaraan ook de kwetsbaren kunnen meedoen.

- *Visie Energiepositief Flevoland 2050*

NMFF heeft in 2022 een visie ontwikkeld voor een Energiepositief Flevoland in 2050 en deze gekoppeld aan de nieuwe Omgevingsvisie. NMFF heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten die de provincie organiseerde over de nieuwe Omgevingsvisie (zoals 'Samen de Boer op', en het Omgevingsvisie-spel 2050).

- *Verbinden lidorganisaties en groene partners bij het thema duurzame opwekking met respect voor natuur en landschap, mede in het kader van de nieuwe Omgevingsvisie*

Met natuur- en landschapsorganisaties (zoals LBF, Flevolandschap, SBB en Natuurmonumenten) en de Flevolandse energiecoöperaties is een aantal keer overlegd over hun aandachtspunten bij een ruimtelijke vertaling van grootschalige zonne-energie en windenergie in Flevoland.

- *Participatie bij gemeentelijke warmtevisies*

Gemeenten beschikken sinds 2022 over een gemeentelijke warmtevisie. NMFF heeft op verzoek van de gemeenten Lelystad, Zeewolde, Dronten, Noordoostpolder en Urk hierbij geadviseerd, via deelname aan lokale bijeenkomsten, interviews en diverse overleggen.

- *Deelname themaoverleg energie van de provinciale Natuur- en Milieufederaties (kennisontwikkeling en ervaringsleren):*

Medewerkers namen deel aan kennisuitwisseling en trainingsbijeenkomsten van de Natuur en Milieufederaties over de thema's energietransitie, duurzame energie en bewonersparticipatie. Dit heeft nieuwe inzichten, methoden en aanpakken opgeleverd die worden vertaald naar Flevoland.

Financiën en organisatie

Dekking komt uit de provinciale subsidie. Bij dit project is sprake van een urenoverschrijding door de activiteiten binnen de RES-Flevoland. NMFF trekker van de RES-werkgroep 'participatie en draagvlak' en de RES-werkgroep 'energiearmoede'. Vanwege de ontwikkeling van de visie Energiepositief Flevoland 2050 zijn meer uren gemaakt.

A. ENERGIENEUTRAAL FLEVOLAND: SAMEN ENERGIE OPWEKKEN

2.2 Shared Service Bureau Platform Flevolandse Energiecoöperaties (1112)

Doel:

Professionalisering van de energiecoöperaties in Flevoland die aangesloten zijn bij het Platform Flevolandse Energiecoöperaties (PFEC). In 4 jaar wordt gewerkt aan de inrichting van een Shared Service Bureau (SSB). Zolang een rechtspersoonlijkheid hiervoor ontbreekt is NMFF penvoerder.

Impact:

Samenwerking en verdere professionalisering gestimuleerd tussen Flevolandse energiecoöperaties door het bieden van secretariële ondersteuning aan het Platform Flevolandse Energiecoöperaties.

Platform Flevolandse Energiecoöperaties

Emmeloord Opgewekt

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren	Begrote middelen	Bestede middelen
Secretaris platform (agenda, verslag, kennisdeling voor leden, bewaken afspraken en follow-up acties) (4 uur p/w voor 46 weken)	184	185		
Communicatieve ondersteuning voor PR en campagnes (2 uur p/w voor 46 weken en € 5.000,- p/j) - Ontwikkeling logo en huisstijl - diverse communicatieve uitingen	92	49	€ 5.000	€ 4.141,13
Tools voor gegevens invoer en onderhoud (2 uur p/w voor 46 weken)	92	49		
Keuze sjabloon-ontwikkeling groot participatief energieproject (€ 10.000,-)			€ 10.000	€ 10.000
Juridische kennisontwikkeling en ICT-tools (€ 10.000,- p/j) - Oprichtingskosten (KvK, statuten) - Inrichting mail, google-drive en website			€ 10.000	€ 4.944,25
Totaal	368	283	€ 25.000	€ 19.085,38

Resultaten

o Goede ondersteuning van het platform en de leden via een secretaris

NMFF heeft een medewerker beschikbaar gesteld voor het Platform. Het Platform wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter die is aangewezen vanuit de gezamenlijke energiecoöperaties. Actieve leden van het Platform zijn Almeerse Wind, De Groene Reus, ZeewoldeZON/Zeenergie, De Nieuwe Molenaars en GelijkStroom. Daarnaast zijn er een aantal energiecoöperaties die worden geïnformeerd en betrokken waar wenselijk en nodig. Hiertoe behoren Energiek Nagele en Emmeloord

Opgewekt. Ook nieuwe energiecoöperaties worden betrokken zoals BEN 'Biddinghuizen Energieneutraal' die in 2021 is gestart. Het Platform is in 2022 vier keer bijeen geweest (6 juni, 15 september, 27 oktober en 8 december).

- *Ondersteuning bij publiekscampagnes, PR en communicatie*

De leden van het PFEC zijn allen op de site van het Energieloket Flevoland te vinden (zowel op de homepage, als bij de afzonderlijke gemeentelijke energieloket-pagina's).

Tevens is in 2022 een eigen website ontwikkeld door het Platform www.energievanflevoland.nl.

Hierdoor is de zichtbaarheid en de vindbaarheid van de leden van het Platform vergroot.

In 2022 is geprobeerd door leden van het PFEC om gezamenlijk te participeren in een groot energieproject. Dit is echter nog niet gelukt. Een gezamenlijke wervingscampagne heeft daardoor niet kunnen plaatsvinden. De hoop en verwachting is dat in 2023 hiertoe meer kansen worden geboden door overheden.

- *Verkenning naar sjabloon voor gezamenlijk participatief energieproject*

In 2022 is een sjabloon ontwikkeld voor een gezamenlijk participatief energieproject in de vorm van een handboek. Dit is uitgevoerd door EEF Energie Expertisecentrum Flevoland.

- *Professionalisering afzonderlijke energiecoöperaties: juridische kennis en ICT (de bedrijfsvoering)*

Om de individuele energiecoöperaties verder te professionaliseren is in 2022 een inventarisatie gedaan naar beschikbare juridische kennis en beschikbare ICT-tools waar de leden van het Platform gebruik van kunnen gaan maken. De verkenning is belegd bij een van de leden van het Platform vanwege de daar aanwezige kennis en competenties. Op basis van de uitkomsten is het Shared Services Bureau verder ingericht met beschikbare gezamenlijke diensten voor leden van het Platform.

Financiën en organisatie

Dekking komt uit een aparte provinciale subsidie en loopt tot begin 2024. Het project is gestart aan het eind van het 2^e kwartaal (week 23) in 2021.

2.3 Participatiecoalitie (2151)

Stimuleren van gedragen Regionale Energie Strategie & Wijken naar Aardgasvrij Wonen

Doel:

Bijdragen aan maatschappelijk gedragen Regionale Energiestrategie voor Flevoland (RES-Flevoland). Een RES-Flevoland die natuurinclusief en maatschappij-inclusief is. Dus met versterking van biodiversiteit, minimaal 50 % lokaal eigendenom bij nieuwe energie-opwek en oog voor kwetsbare bewoners (energie-armoede). Stimuleren van draagvlak en bewustwording bij bewoners, zowel in wijken naar aardgasvrij, als voor hernieuwbare opwek.

Impact:

Maatschappelijk gedragen Regionale Energiestrategie Flevoland
collectieve initiatieven ondersteund richting aardgasvrij wijken

Buitenkans Almere op weg

Golfpark Lelystad op weg

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
RES: Organiseren inbreng in RES-regio Flevoland, mede vanuit groene en energie initiatieven (samen met EnergieSamen)	90	90
RES: kennisdeling: kennisbijeenkomsten met initiatieven voor ambtenaren, staten- en raadsleden	16	8
RES: Aanspreekpunt voor lokale energie-initiatieven	40	40
RES: afstemming op (boven)provinciaal niveau met stakeholders	18	33
Wijkaanpak Aargasvrij: vinden en intake bewonersinitiatieven	12	14
Wijkaanpak Aargasvrij: begeleiden van initiatieven tot samenwerking	40	52
Wijkaanpak Aardgasvrij: stimuleren van initiatieven tot vervolgstap	65	65
Totaal	281	302

Resultaten

In de zomer van 2019 werd het Klimaatakkoord gesloten tussen overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties, zoals de Natuur en Milieufederaties. Het succesvol uitvoeren van het Klimaatakkoord lukt alleen sámen met bewoners. Voor advies en ondersteuning kunnen gemeenten en regio's terecht bij de 'Participatiecoalitie'. Voor Flevoland is de NMFF daarvoor eerste aanspreekpunt.

Ondersteuning wijken

Lokale bewonersinitiatieven, waaronder ook VVE's, zijn verder geholpen met energie-advies en desgewenst is een koppeling gemaakt naar een marktpartij of de provinciale organisatie EEF. In 2022 gaven we ondersteuning aan: Almeerse wijk (Buitenkans), Lelystadse wijken (Golfpark Lelystad, Jagersveld Lelystad, VVE Bastion Lelystad), Drontense wijk (Golfwijk) en initiatieven in Noordoostpolder (Energiek Nagele en VVE appartementencomplex Emmeloord).

Voor bewonersinitiatieven is een 'Routekaart Duurzame Wijk' ontwikkeld waarin 4 sporen zijn uitgewerkt voor bewoners- en wijkondersteuning: energiebespaaracties, collectieve inkoopacties, collectieve energieopwek, en duurzame warmte initiatieven. In de Routekaart is veel aandacht voor tips & tricks en voorbeelden van Flevolandse bewonersinitiatieven.

Natuurinclusieve en maatschappij-inclusieve RES Flevoland

NMFF heeft deelgenomen aan het proces gericht op een Regionale Energie Strategie voor Flevoland. Met vertegenwoordigers van EnergieSamen en natuurorganisaties is kennis uitgewisseld en afgestemd over gezamenlijk advies, beleidsaanbevelingen en standpunten. Daarnaast roerden we ons richting projectontwikkelaars en gemeenten, zodat grootschalige energie-opwek wordt ontwikkeld met oog voor natuur en landschap (natuurinclusief) en met participatie van bewoners en minimaal 50 % lokaal eigendom (maatschappij-inclusief).

Datacenters

Op verzoek van de Participatiecoalitie heeft NMFF een analyse gemaakt van de landelijke ontwikkeling rond datacenters. Hierbij is het effect op ruimte en landschap, van waterverbruik, stroomverbruik, en de gevolgen voor netcongestie en mogelijkheden van benutten van restwarmte in beeld gebracht. Reden voor deze analyse waren de ontwikkelingen in 2022 rond de voornemens van vestiging van een grootschalig datacenter in de gemeente Zeewolde.

Financiën en organisatie

Dekking vanuit de landelijke NMF's. Project is conform planning uitgevoerd.

2.4 Kennisnetwerk duurzaam Flevoland (2103)

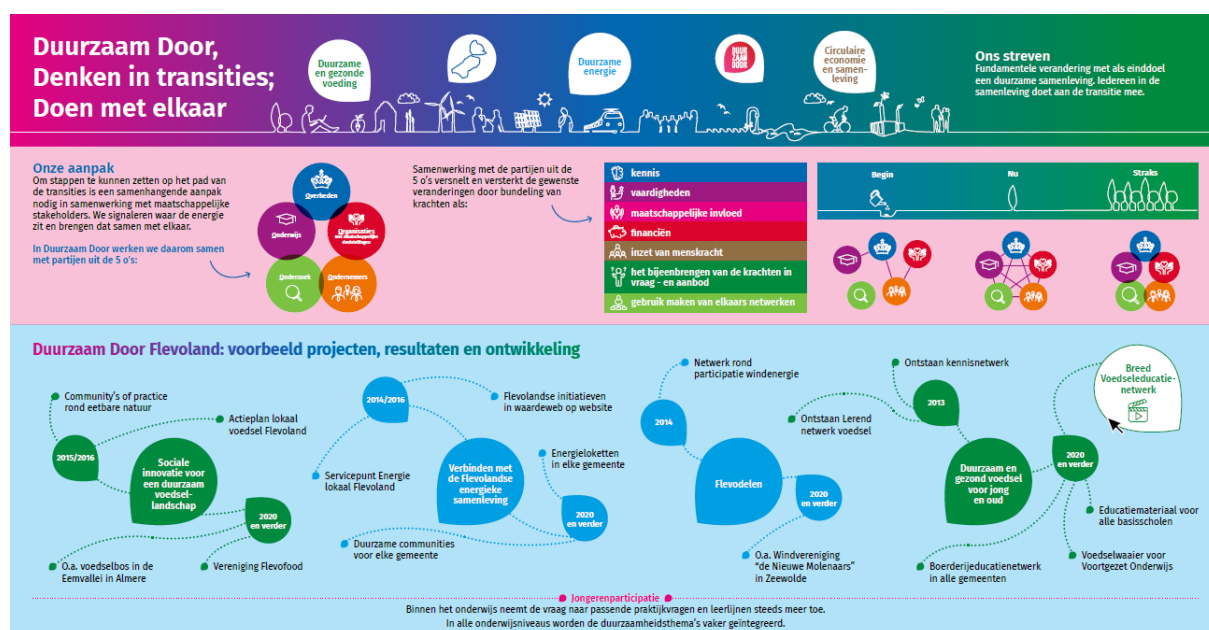

Doel:

Inzet leveren ten behoeve van het provinciale programma Duurzaam Door voor projecten en activiteiten horende bij de thema's energie, circulair en voedsel. Kennisdeling stimuleert dat belangrijke actoren op diverse thema's elkaar versterken en aanvullen en zo tijdig kansen voor samenwerking worden benut.

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
deelname bestuurlijk provinciaal overleg programma Duurzaam Door (2 x 3,5 uur)	7	3,5
voorbereiding en deelname overlegbijeenkomsten provinciaal programma Duurzaam Door (3 x 6 uur)	18	0
Totaal	25	3,5

Resultaten

Het programma Duurzaam Door gaat over sociale innovaties in een groene economie. Sinds enkele jaren neemt NMFF op verzoek van de provincie deel aan het kennisnetwerk Duurzaam Flevoland. Het kennisnetwerk richt zich op kennisdeling en samenwerking rond 3 duurzame thema's: energie, circulair (grondstoffen) en voedsel. Voor het thema 'circulair' heeft NMFF met partners van DuurzaamDoor een project ontwikkeld 'toekomstbestendige wijk' dat naar verwachting in 2023 kan worden uitgevoerd met woningbouwcoöperaties, gemeenten en partners van DuurzaamDoor.

NMFF heeft deelgenomen aan het bestuurlijk overleg in maart 2022 en in november 2022. Ook heeft NMFF op verzoek van de provincie haar lidorganisaties en initiatieven geattendeerd op de MAEX Impuls. Dit is een fonds voor initiatieven die bijdragen aan de maatschappij en die hun organisatiekracht willen versterken (een onderdeel dat vaak moeilijk te financieren is).

Financiën en organisatie

Dekking komt vanuit de provinciale budgetsubsidie. Er is een urenonderbesteding, omdat er weinig activiteiten vanuit DuurzaamDoor in 2022 zijn ontwikkeld om als NMFF aan deel te nemen.

2.5 Stimuleren voortgezet onderwijs richting energietransitie (2104)

Doel :

Studenten van opleiding Duurzame Bouwkunde van Hogeschool Windesheim, bouwgerichte opleidingen van het ROC (praktoraat circulair), VMBO-opleidingen en Technasia nemen deel aan onderwijs-activiteiten om ervaring op te doen met de praktijk en mee te denken met benodigde oplossingen.

Impact

leerlingen van Duurzame Bouwkunde van HBO-Windesheim Flevoland betrokken bij vraagstukken van de energietransitie in de gebouwde omgeving

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
op verzoek uitvoeren of deelnemen onderwijsprogramma (kennissessies, ontwerp ateliers, excursies) voor technasia, VMBO, MBO, HBO in Flevoland	25	4
Totaal	25	4

Resultaten

NMFF biedt programma-activiteiten passend bij het voortgezet onderwijs in Flevoland (technasia, VMBO, MBO en hoger onderwijs).

De focus heeft in 2022 geheel gelegen op de samenwerking met de opleiding Duurzame Bouwkunde van HBO-Windesheim Flevoland:

- Deelgenomen aan de beoordelingscommissie van 4e jaars afstudeerscripties van Duurzame Bouwkunde van Windesheim Flevoland.
- 2 keer deelgenomen aan de maatschappelijke adviescommissie van Duurzame Bouwkunde van Windesheim Flevoland.

Financiën en organisatie

Dekking komt vanuit de provinciale budgetsubsidie. Er zijn minder uren ingezet bij dit programmadeel omdat de uitvoering van de studieopdracht zich geheel richtte op circulair (zie project 2204).

B. ENERGIENEUTRAAL FLEVOLAND: ENERGIE BESPAREN

NMFF zet zich enthousiast in om bewoners en bedrijven van Flevoland aan de slag te laten gaan met energiebesparing. Hiertoe onderneemt NMFF diverse activiteiten, zoals energiebespaar-campagnes, wijkgerichte aanpakken, en een energieloket voor Flevoland.

2.6 Energie Loket Flevoland (2102)

Doel:

- informatie en advies aan inwoners, wijkinitiatieven, energiecollectieven, ondernemers, instellingen
- samenwerking met provincie, gemeenten, lokale energiecoöperaties, woningbouwcorporaties en bedrijven voor een volwaardig energieloket

Impact:

6.262 adviezen gegeven aan Flevolandse

Top 3 advies-soort:

- 3.089 bespaaradviezen
- 1.972 quick-scan Verbeter je huis
- 743 'advies-op-maat'

Van 2015 t/m 2023:

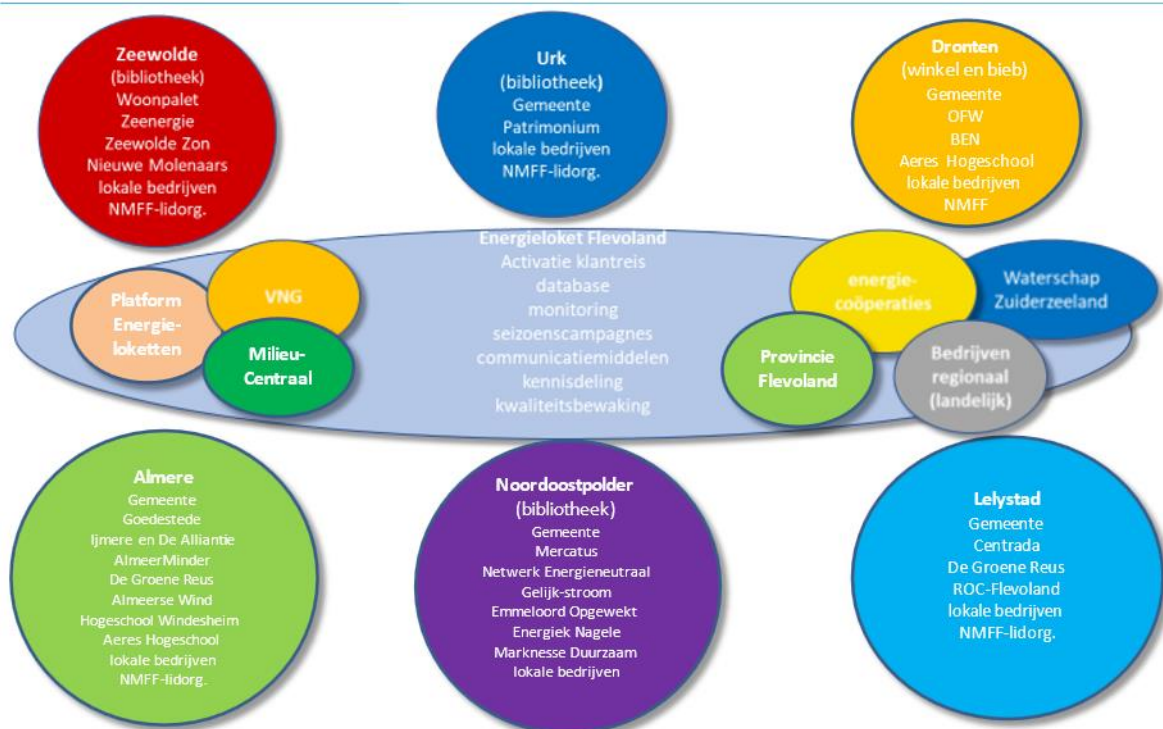
33.675 gegeven adviezen aan Flevolandse

Adviezen passend bij verschillende fasen (woningeigenaar, huurder, bedrijf/instelling):

- [Informatie en advies](#)
 - Digitaal advies (verbeter je huis, online vraagformulier, chat, mail)
 - Gesprek (Loketten, telefoon)
 - Bewustwording (Energienmeter, warmtescan)
- [Besluitvorming](#)
 - Op maat advies (Advies op maat, zonne-energie-advies, energiebespaaradvies)
 - Checklijsten (met oog op offertes)
- [Uitvoering](#)
 - Selectie bedrijf (Bedrijvenlijst)
 - Selectie financiële ondersteuning (Duurzaamheidslening aanvraag, Uitvoerdersformulier ISDE, BTW Teruggaveformulier zonnepanelen etc.)
 - Doe-het-zelf wegwijzers (zelfklussers)

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Bestede uren</i>	<i>Begrote Middelen (co-financiering)</i>	<i>Bestede middelen (co-financiering)</i>
A) Vraagbaak: (25 uur p/w) - Intake: telefoon, chat, mail - Verstrekken advies: AOM, ZOM, EBA, EM, of WA - Ondersteuning collectieve energie-initiatieven	1.300	1.489		
B) Spreekuur in Flevoland: (4 uur p/w)	208	219		
C) <u>Communicatie</u> : (6 uur p/w) - persberichten - socials - actualisatie website (incl. VBJH) - communicatiemiddelen: • folders • filmpjes • Website hosting, onderhoud • Give-away's: Energiebespaar-maatregelen (LED-verlichting, tochtstrip, waterbespaarsetjes)	286	346	€20.000,-	30.460
D) <u>Monitoring Energieloket</u> : (1 uur p/w) - kwaliteitsbewaking - monitoring/analyse	52	48		
E) Training loketmedewerkers:(4 x 15 uur) - 4 trainingssessies gericht op actueel houden kennisniveau	60	89		
F) Nieuwe dienstontwikkeling passend bij kwaliteitscriteria energieloketten	100	47		
G) Projectmanagement	60	75		
Totaal	2.066	2.313	€ 20.000,-	€ 30.460

Resultaten

○ *Borging partners bij Energieloket Flevoland*

Er zijn inmiddels veel bedrijven en commerciële aanbieders die vormen van advisering aan burgers aanbieden. Het Flevolands Energieloket neemt deze ontwikkeling waar en vindt een gratis en onafhankelijke advisering belangrijk die goed toegankelijk is voor alle Flevolandse, waaronder de mogelijkheid voor het lokaal kunnen bezoeken van een gratis inloopspreekuur voor onafhankelijk energie-advies. In 2022 is ingezet op het blijven borgen van deze voorlichting.

Met de gemeenten (Noordoostpolder, Urk, Dronten en Zeewolde) zijn de samenwerkingsafspraken verstevigd. Ook de samenwerking is gecontinueerd met Flevolandse woningbouwcorporaties, Flevolandse energiecoöperaties, de Flevomeer-bibliotheken en het Flevolandse bedrijfsleven die desgewenst energiemaatregelen kunnen uitvoeren. De samenwerking met Milieucentraal is geïntensiveerd, net zoals die met partners van Participatiecoalitie (Natuur en Milieu, HIER klimaatbureau, Buurkracht en EnergieSamen en LSA). De gemeenten Almere en Lelystad hebben medio 2021 gekozen om met andere partners verbindingen aan te gaan.

○ *Landelijk platform Energieloketten: kwaliteitscriteria*

Energieloket Flevoland is lid van het landelijk platform Energieloketten. Via ons lidmaatschap bouwen we mee aan de doorontwikkelings van de kwaliteitscriteria voor energieloketten. Het Energieloket voldoet aan de onderstaande kwaliteitscriteria:

- Inhoud advisering
- Kennis en kwaliteit medewerkers
- Bereikbaarheid en contact
- Communicatie & marketing
- Monitoring
- Transparantie en kwaliteitsborging

○ *Advies aan Flevolandse*

In 2022 zijn 6.262 adviezen gegeven aan Flevolandse. Vanaf 2015 t/m 2022 zijn inmiddels 33.675 adviezen gegeven aan Flevolandse.

Het advies heeft telefonisch, per chat, digitaal (via mail) of via een inloopspreekuur plaatsgevonden. Er is een apart telefoonnummer, chat en mailadres voor het Energieloket Flevoland. Voor bewoners van de gemeente Urk en Noordoostpolder is er een apart telefoonnummer ter versterking van het 'lokale' gevoel voor bewoners.

De meeste gegeven adviezen waren: 3.089 bespaaradviezen, 1.942 quick-scan adviezen 'Verbeter je huis', 743 uitgebreide maatwerkadviezen 'advies-op-maat'. Bijna 200 warmtescans zijn uitgevoerd gericht op het ontdekken van warmtelekken. En bijna honderd energiemeters uitgeleend om thuis energielekken te ontdekken.

Toelichting bereikcijfers 2022:

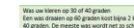
- Sinds 1 januari 2021 worden alleen nog maar Maatwerk-adviezen geregistreerd bij Advies-op-Maat. Als gevolg daarvan lijkt er sprake van een terugval in adviezen, maar dit is het gevolg van een andere wijze van registratie in de database.
- Sinds 1 januari 2021 worden bij bespaar-adviezen alle adviezen geregistreerd die geen maatwerk-advies, warmtescan-advies of Energiemeter-advies zijn.

Top 6 energie-maatregelen:

- Kleine energiebesparende maatregelen (zoals energiezuinig en tochtvrij huis) : 20 %
- Zonnepanelen : 14 %
- Warmtepomp : 13 %
- Infraroodpanelen : 5 %
- Led-verlichting : 4 %
- Vloerisolatie : 4 %

Energiebespaaradvies:

SLIM BESPAREN IN HUIS

Wat om te doen op 30 of 40 graden	Gratis	
Een was draaien op 40 graden kost twee keer zoveel als een was op 30 graden. De meeste was wordt niet te schoon. Tip: Als je een nieuwe wasmachine gaat kopen, kies dan voor energielabel A+++... Dat is het liefst!		
Verwarming van glasdeuren voor LED lampen LED-lampen gebruiken een minder stroom dan gloeilampen en duurzamer lampen, een veel goed.	€ 5,- (meer 2 meter)	€ 12,- per jaar

Wat moet het op	Gratis	Wat moet het op kosten
2 meter houten vloeren		€ 20,- per jaar
21e appartementen TV en computer behouden zijn. Laat ze niet op stand-by staan		
Zet de verwarming? 1 nacht op 15 graden. Het is een verwarming? Zet de verwarming op 27 of 28 graden, anders duurt het opwarmen te lang.		€ 30,- per jaar
Hier zijn geen problemen voor de verwarming en zorg dat er geen draadjes zijn op de verwarming. Als de verwarming niet op de verwarming hangen, kan de verwarming niet de kamer in verwarmen en het is een warmte.		€ 40,- per jaar
Verwarmen, afkoken de batterij voor in de		€ 50,- per jaar

Wat om te doen op 30 of 40 graden	Gratis	
Plaats toedekking in de slaapkamer en gebruik een in de slaapkamer het slaapkamer hoofd 1 nacht heel onder de deken en al de deken op de slaapkamer en al het wat warm is nu.	€ 10,- (inclusief op 30 en)	€ 55,- per jaar
Plaats een thermoisolatie op de vloer. Het thermoisolatie is een van de beste manier om de vloer te isoleren.	€ 15,- (meer 2 meter)	€ 25,- per jaar
Plaats een vloerisolatie op de vloer. Door vloerisolatie is een van de beste manier om de vloer te isoleren, want de vloer is een van de beste manier om de vloer te isoleren.	€ 10,- (inclusief op 30 en)	€ 40,- per jaar
Plaats een vloerisolatie op de vloer. Door vloerisolatie is een van de beste manier om de vloer te isoleren, want de vloer is een van de beste manier om de vloer te isoleren.	€ 10,-	€ 54,- per jaar

Wat om te doen op 30 of 40 graden	Gratis	
Zet de verwarming op 15 graden lager dan de verwarming.		€ 100,- per jaar
Onders de vloer op de vloer.		€ 100,- per jaar
De vloer op de vloer.		€ 100,- per jaar

Batterij

Thermometer

Palmblader

Houten vloer

www.energieloketflevoland.nl

Waarvoor de omhoog
energielevering omhoog
energielevering omhoog

[illegible]

energieakkoord
Revierland

2007 1.2 miljard
2008 1.5 miljard
2009 1.8 miljard
2010 2.2 miljard
2011 2.8 miljard
2012 3.2 miljard
2013 3.8 miljard
2014 4.2 miljard

Het Energieakkoord Fluoridat geeft u advies over:

- Landbouwers
• Landhuizen
• Het afsluiten van een koop-verkoop energie

Een tarief!

Wanneer u een overeenkomst (2010-2014) met een afnemer afsluit, heeft u het recht om een tarief te stellen. Het tarief wordt vastgesteld op basis van de volgende criteria:

- Landbouw: afsluiting tot eind 2014: 1000 - 1500 kWh, afsluiting tot eind 2015: 1500 - 2000 kWh, afsluiting tot eind 2016: 2000 - 2500 kWh, afsluiting tot eind 2017: 2500 - 3000 kWh, afsluiting tot eind 2018: 3000 - 3500 kWh, afsluiting tot eind 2019: 3500 - 4000 kWh, afsluiting tot eind 2020: 4000 - 4500 kWh, afsluiting tot eind 2021: 4500 - 5000 kWh, afsluiting tot eind 2022: 5000 - 5500 kWh, afsluiting tot eind 2023: 5500 - 6000 kWh, afsluiting tot eind 2024: 6000 - 6500 kWh, afsluiting tot eind 2025: 6500 - 7000 kWh, afsluiting tot eind 2026: 7000 - 7500 kWh, afsluiting tot eind 2027: 7500 - 8000 kWh, afsluiting tot eind 2028: 8000 - 8500 kWh, afsluiting tot eind 2029: 8500 - 9000 kWh, afsluiting tot eind 2030: 9000 - 9500 kWh, afsluiting tot eind 2031: 9500 - 10000 kWh, afsluiting tot eind 2032: 10000 - 10500 kWh, afsluiting tot eind 2033: 10500 - 11000 kWh, afsluiting tot eind 2034: 11000 - 11500 kWh, afsluiting tot eind 2035: 11500 - 12000 kWh, afsluiting tot eind 2036: 12000 - 12500 kWh, afsluiting tot eind 2037: 12500 - 13000 kWh, afsluiting tot eind 2038: 13000 - 13500 kWh, afsluiting tot eind 2039: 13500 - 14000 kWh, afsluiting tot eind 2040: 14000 - 14500 kWh, afsluiting tot eind 2041: 14500 - 15000 kWh, afsluiting tot eind 2042: 15000 - 15500 kWh, afsluiting tot eind 2043: 15500 - 16000 kWh, afsluiting tot eind 2044: 16000 - 16500 kWh, afsluiting tot eind 2045: 16500 - 17000 kWh, afsluiting tot eind 2046: 17000 - 17500 kWh, afsluiting tot eind 2047: 17500 - 18000 kWh, afsluiting tot eind 2048: 18000 - 18500 kWh, afsluiting tot eind 2049: 18500 - 19000 kWh, afsluiting tot eind 2050: 19000 - 19500 kWh, afsluiting tot eind 2051: 19500 - 20000 kWh, afsluiting tot eind 2052: 20000 - 20500 kWh, afsluiting tot eind 2053: 20500 - 21000 kWh, afsluiting tot eind 2054: 21000 - 21500 kWh, afsluiting tot eind 2055: 21500 - 22000 kWh, afsluiting tot eind 2056: 22000 - 22500 kWh, afsluiting tot eind 2057: 22500 - 23000 kWh, afsluiting tot eind 2058: 23000 - 23500 kWh, afsluiting tot eind 2059: 23500 - 24000 kWh, afsluiting tot eind 2060: 24000 - 24500 kWh, afsluiting tot eind 2061: 24500 - 25000 kWh, afsluiting tot eind 2062: 25000 - 25500 kWh, afsluiting tot eind 2063: 25500 - 26000 kWh, afsluiting tot eind 2064: 26000 - 26500 kWh, afsluiting tot eind 2065: 26500 - 27000 kWh, afsluiting tot eind 2066: 27000 - 27500 kWh, afsluiting tot eind 2067: 27500 - 28000 kWh, afsluiting tot eind 2068: 28000 - 28500 kWh, afsluiting tot eind 2069: 28500 - 29000 kWh, afsluiting tot eind 2070: 29000 - 29500 kWh, afsluiting tot eind 2071: 29500 - 30000 kWh, afsluiting tot eind 2072: 30000 - 30500 kWh, afsluiting tot eind 2073: 30500 - 31000 kWh, afsluiting tot eind 2074: 31000 - 31500 kWh, afsluiting tot eind 2075: 31500 - 32000 kWh, afsluiting tot eind 2076: 32000 - 32500 kWh, afsluiting tot eind 2077: 32500 - 33000 kWh, afsluiting tot eind 2078: 33000 - 33500 kWh, afsluiting tot eind 2079: 33500 - 34000 kWh, afsluiting tot eind 2080: 34000 - 34500 kWh, afsluiting tot eind 2081: 34500 - 35000 kWh, afsluiting tot eind 2082: 35000 - 35500 kWh, afsluiting tot eind 2083: 35500 - 36000 kWh, afsluiting tot eind 2084: 36000 - 36500 kWh, afsluiting tot eind 2085: 36500 - 37000 kWh, afsluiting tot eind 2086: 37000 - 37500 kWh, afsluiting tot eind 2087: 37500 - 38000 kWh, afsluiting tot eind 2088: 38000 - 38500 kWh, afsluiting tot eind 2089: 38500 - 39000 kWh, afsluiting tot eind 2090: 39000 - 39500 kWh, afsluiting tot eind 2091: 39500 - 40000 kWh, afsluiting tot eind 2092: 40000 - 40500 kWh, afsluiting tot eind 2093: 40500 - 41000 kWh, afsluiting tot eind 2094: 41000 - 41500 kWh, afsluiting tot eind 2095: 41500 - 42000 kWh, afsluiting tot eind 2096: 42000 - 42500 kWh, afsluiting tot eind 2097: 42500 - 43000 kWh, afsluiting tot eind 2098: 43000 - 43500 kWh, afsluiting tot eind 2099: 43500 - 44000 kWh, afsluiting tot eind 2100: 44000 - 44500 kWh, afsluiting tot eind 2101: 44500 - 45000 kWh, afsluiting tot eind 2102: 45000 - 45500 kWh, afsluiting tot eind 2103: 45500 - 46000 kWh, afsluiting tot eind 2104: 46000 - 46500 kWh, afsluiting tot eind 2105: 46500 - 47000 kWh, afsluiting tot eind 2106: 47000 - 47500 kWh, afsluiting tot eind 2107: 47500 - 48000 kWh, afsluiting tot eind 2108: 48000 - 48500 kWh, afsluiting tot eind 2109: 48500 - 49000 kWh, afsluiting tot eind 2110: 49000 - 49500 kWh, afsluiting tot eind 2111: 49500 - 50000 kWh, afsluiting tot eind 2112: 50000 - 50500 kWh, afsluiting tot eind 2113: 50500 - 51000 kWh, afsluiting tot eind 2114: 51000 - 51500 kWh, afsluiting tot eind 2115: 51500 - 52000 kWh, afsluiting tot eind 2116: 52000 - 52500 kWh, afsluiting tot eind 2117: 52500 - 53000 kWh, afsluiting tot eind 2118: 53000 - 53500 kWh, afsluiting tot eind 2119: 53500 - 54000 kWh, afsluiting tot eind 2120: 54000 - 54500 kWh, afsluiting tot eind 2121: 54500 - 55000 kWh, afsluiting tot eind 2122: 55000 - 55500 kWh, afsluiting tot eind 2123: 55500 - 56000 kWh, afsluiting tot eind 2124: 56000 - 56500 kWh, afsluiting tot eind 2125: 56500 - 57000 kWh, afsluiting tot eind 2126: 57000 - 57500 kWh, afsluiting tot eind 2127: 57500 - 58000 kWh, afsluiting tot eind 2128: 58000 - 58500 kWh, afsluiting tot eind 2129: 58500 - 59000 kWh, afsluiting tot eind 2130: 59000 - 59500 kWh, afsluiting tot eind 2131: 59500 - 60000 kWh, afsluiting tot eind 2132: 60000 - 60500 kWh, afsluiting tot eind 2133: 60500 - 61000 kWh, afsluiting tot eind 2134: 61000 - 61500 kWh, afsluiting tot eind 2135: 61500 - 62000 kWh, afsluiting tot eind 2136: 62000 - 62500 kWh, afsluiting tot eind 2137: 62500 - 63000 kWh, afsluiting tot eind 2138: 63000 - 63500 kWh, afsluiting tot eind 2139: 63500 - 64000 kWh, afsluiting tot eind 2140: 64000 - 64500 kWh, afsluiting tot eind 2141: 64500 - 65000 kWh, afsluiting tot eind 2142: 65000 - 65500 kWh, afsluiting tot eind 2143: 65500 - 66000 kWh, afsluiting tot eind 2144: 66000 - 66500 kWh, afsluiting tot eind 2145: 66500 - 67000 kWh, afsluiting tot eind 2146: 67000 - 67500 kWh, afsluiting tot eind 2147: 67500 - 68000 kWh, afsluiting tot eind 2148: 68000 - 68500 kWh, afsluiting tot eind 2149

Energiebespaarmeetlat

Energie besparen verhoogt het comfort in de woning en is ook gelijk verdienen. Besparen kan kosteloos door kleine aanpassingen in het gedrag. Leg jezelf eens langs onze energiebespaarmeetlat en kijk hoe je comfortabeler en energiezuiniger kunt wonen. Interesse? Neem dan **contact** met ons op!

Kleine maatregelen Noordoostpolder

Gas		Besparing per jaar (€)	Besparing per jaar CO2 (kg)	Besparing gas (m3)
Verwarming	Goede ventilatie	1	€ 0,00	0
	Verwarming alleen in de kamers waar u zit	1	€ 0,00	0
	Verwarming één graad lager	1	€ 50,00	135
	Gordijnen voor de ramen	1	€ 8,55	27
	Verwarming vrij (zonder meubels ervoor)	1	€ 0,00	0
	Keteltemperatuur naar 60 graden	1	€ 100,00	0
Bad en Douche	5 l.p. 9 min. Douchen	1	€ 27,00	73
Kleine investeringen	Waterbesparende douchekop	1	€ 45,00	0
	Waterbespaarder in kraan	1	€ 0,00	0
	25 meter lochtstris	1	€ 49,00	0
	Jaarlijks onderhoud cv ketel	1	€ 5,00	0
	Thermostaatkraan op radiator	1	€ 0,00	0
	Radiatorfolie	1	€ 10,00	0
	Isolatie cv-leiding	1	€ 0,55	0
	Deurdranger	1	€ 0,00	0
	Besparing per jaar (Euro)	€ 295,10		
	Besparing per jaar [CO2]	235		
Elektriciteit		Euro besparing	CO2 besparing	KWh besparing
Algemeen	Goede stroom	1	€ 0,00	0
	Dag- en nachterverbruik	1	€ 0,00	0
Koelkast en diepvries	Diepvries weg	1	€ 105,00	284
	Vriezer regelmatig ontdooien	1	€ 11,00	36
	Koel zuinig	1	€ 0,00	0
Wassen en drogen	Waslijn in plaats van droger	1	€ 100,00	270
	Was zuinig	1	€ 0,00	0
Koken	Kook op inductie ipv "gewone" elektrische kookplaat	1	€ 0,00	0
Verlichting	Vervang lamp door led-lamp	1	€ 11,00	31
	Geen kerstverlichting	1	€ 50,00	135
	Vervang gloei-kerstverlichting door ledverlichting	1	€ 0,00	0
Computer en tv	Gebruik laptop in plaats van een desktop	1	€ 0,00	0
	Zet apparaten helemaal uit ipv op standby	1	€ 50,00	135
Nieuwe apparaten kopen	Koop bijvoorbeeld A+++ wasdroger	1	€ 0,00	0
	Kies voor een A+++ label koelkast	1	€ 0,00	0
	Gebruik een ventilator ipv een airco	1	€ 0,00	0
	Lcd of led televisie ipv plasma	1	€ 0,00	0
	Gebruik een stekkerdoos met schakelaar	1	€ 0,00	0
	Besparing per jaar (Euro)	€ 329,00		
	Besparing per jaar [CO2]	891		
	Besparing per jaar (KWh)	1645		

Quick-scan Verbeter je Huis:

energieloket flevoland.nl/inzicht/

Menu | Specials

energieloket flevoland
Samen voor een energieneutraal Flevoland

0320-252004

energieloket flevoland | Verbeter je huis

Hoe maak ik mijn huis energiezuiniger en aardgasvrij

Het Energieloket Flevoland helpt je. Beantwoord de vragen over je huis, kies je verbeteringen en ontdek wat het jou kost en oplevert.

Maatwerk-advies (Advies-op-maat):

energieloket flevoland

Advies 'energiezuinig wonen'

Energieloket Flevoland voor onafhankelijk advies

Het Energieloket Flevoland geeft onafhankelijk advies over energiebesparing en over het zelf opwekken van energie aan bewoners en bedrijven. Woonwaarde omhoog, energierekening omlaag. Energieloket Flevoland helpt!

Advies is mogelijk over:

- energiebesparing
- duurzame energie opwekken
- energieneutraal (ver)bouwen
- financieringen en subsidies

Hoe kunnen we u helpen?

Het Energieloket Flevoland is telefonisch en digitaal bereikbaar. Ook kunt u in uw gemeente een spreekuur bezoeken.

- Tel: 0320-252004
- Mail: energieloket@nmfflevoland.nl
- Check uw woning: zie 'doe de check' op www.energieloketflevoland.nl
- Spreekuur: zie voor 'waar en wanneer' uw gemeentelijke pagina op www.energieloketflevoland.nl

Naam: Maarsingh
Adres: De Telgang 1, Dronten
Bouwperiode: 1975 - 1991
Persoonlijk gesprek gehad op: 13-10-2022

Woonwaarde omhoog, energierekening omlaag, energieloket flevoland helpt!

energieloket flevoland

Advies 'energiezuinig wonen'

Gedetailleerde maatregelen voor deze woning:

Ramen wisselruiten 160x140 glas (versterking) € 2.725,00
Ramen wisselruiten 160x140 glas (versterking) € 2.725,00
Versterkte buitenmontage teles. wisselruiten: met

Investeringkosten (incl. eventuele subsidies en BTW teruggave): € 10.451,00

BTW teruggave voor woningeigenaren: € 0,00

De totale RDE subsidie is: € 0,00

Duurzaamheidslening: € 65,80 per maand
Looptijd: 180 maanden en 1,6% rente

Totaal jaarlijkse besparing: € 276,00

Uit advies is geconcludeerd dat de genomen maatregelen het energieverbruik en de energierekening zullen verminderen. De afgeleide besparing wordt berekend op basis van de beschreven maatregelen. Het is niet mogelijk om de exacte besparing te berekenen, omdat er veel variabelen zijn die van invloed zijn op de uiteindelijke besparing. Het is aan de bewoner om te beslissen of de genomen maatregelen het energieverbruik en de energierekening zullen verminderen. Het is aan de bewoner om te beslissen of de genomen maatregelen het energieverbruik en de energierekening zullen verminderen.

Woonwaarde omhoog, energierekening omlaag, energieloket flevoland helpt!

Warmtescan advies:

Adres: Kornelje 20, Zeewolde
Bouwjaar en type: 1990, Vrijstaand
Datum Scan:

Weersomstandigheden
Buitentemperatuur: gr. Celcius,
Wind en luchtvochtigheid: %, %

Email: wilmahamie@hotmail.com

Aandachtspunten:

- De ramen op de begane grond lichten sterk op. Het kan zijn dat hier warmte verloren gaat.
- De voordeur licht rood op. Het kan zijn dat daar warmte is blijven hangen of dat er sprake is van een warmtelekage.
- Voor meer toelichting op de foto's en een gedetailleerd advies over uw woning kunt u een afspraak maken bij het Energieloket Flevoland.

Foto 1: overzichtsfoto

Foto 2: warmtebeeldfoto

Foto 3: overzichtsfoto

Foto 4: warmtebeeldfoto

Thermocard

Ontdek het zelf met de thermocard en weet binnen enkele minuten of uw woning voldoende geïsoleerd is. Deze kaart is voorzien van een speciale thermometer. Deze kan heel nauwkeurig een temperatuur meten tussen de 12 en 26 graden meten. Wanneer de thermocard met de achterkant tegen de buitenmuur wordt gehouden, meet de kaart binnen een paar seconden de temperatuur van de muur. Wil je een thermocard ontvangen? Neem dan **contact** met ons op!

Warmtescan

Warmtescan advies: waar lekt je woning warmte? Een warmtescan is een thermografische opname van je woning. Inclusief adviesrapport met foto's waar je woning warmte lekt. Zodra er weer meer ruimte is voor het ruken van warmtescans, laten we dit weten.

Energijemeter uitleenservice:

Energijemeter

Energijemeter uitleenservice: waar lekt energie bij jouw thuis? Krijg inzicht en controle over je energieverbruik. Interesse? Neem dan **contact** met ons op!

Energijeloket Flevoland

Gepubliceerd door Cynthia Zebrowska [P] · 17 november om 12:48 ·

Benieuwd naar Hans Maris De Meerpaal Dronten en zijn ontdekte lekjes? Hij geeft in ieder geval nu de meter door aan Erik Broekhuis! Lees volgende week zijn verhaal. Wij zijn benieuwd! #ontdekjelekje

Energijeloket Flevo @EnergijeloketFI · 1 nov.

"De waterkoker: daar stop je al snel een liter in, terwijl je maar een halve liter nodig hebt". Meneer Van den Berg uit @gem_Lelystad heeft lekjes ontdekt! We blijven reizen met energiemeters om lekjes te ontdekken #ontdekjelekje. Lees zijn verhaal hier> bit.ly/ontdekjelekje...

Energijeloket Flevo @EnergijeloketFI · 15 nov.

"De meter gaat nu naar de buurman. Ik help hem met installeren. Ik ben er achter gekomen dat mijn keramische kookplaat veel energie gebruikt. Toch eens kijken naar andere opties!" aldus bewoners bij het Energijeloket @gemzeewolde #ontdekjelekje snel en kom langs!

○ *Spreekuren:*

De dienstverlening via de inloopspreekuren heeft begin 2022 nog last gehad van de regelgeving rond Corona. In januari was nog sprake van een lock-down en zijn deels inloopspreekuren gesloten geweest. Vanzelfsprekend was wel advisering per telefoon, chat of telefoon mogelijk. Zonodig is gebruik gemaakt van videobellen met bewoners.

	<i>totaal</i>	NOP	Urk	Dronten	Zeewolde
Spreekuren	555	98	51	225	181

Locaties inloop-spreekuren:

- Noordoostpolder (bibliotheek Emmeloord)
- Urk (bibliotheek Urk)
- Zeewolde (bibliotheek Zeewolde)
- Dronten (winkel Energieloket Dronten)
- Swifterbant (bibliotheek-locatie Swifterbant)
- Biddinghuizen (De Binding Biddinghuizen)

Corona lockdowns voor spreekuren:

- Van 1 januari tot 17 januari 2022 gesloten

Voor de Energiewinkel in Dronten en het Energiehuis in Zeewolde is aanvullende financiering vanuit de gemeenten beschikbaar gesteld.

1^e lijns advies op locatie (op verzoek gemeente)

- *Actuele website*

In januari is de vernieuwde website www.energieloketflevoland.nl live gegaan. Op deze website is per gemeente een aparte loket-pagina gegaan en met een eigen lokale URL. De website is wekelijks geactualiseerd met gecertificeerde bedrijven in de regio, diensten van de energiecoöperaties, informatie over energiebesparende maatregelen, stimulerende financiële regelingen (subsidies en leningen), bewoners- en ondernemersverhalen, en updates van de online adviestool Verbeter Je Huis. De campagne's van het energieloket zijn digitaal vindbaar gemaakt via campagne-pagina's.

Bezoekers website (sessies):

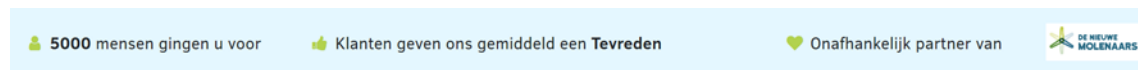
- 2018: 4.170
- 2019: 12.972
- 2020: 15.607
- 2021: 20.000
- 2022: 32.438 (90.492 paginaweergaven)

- *Monitoring en kwaliteitsmeting*

Maandelijks monitort het Energieloket de oorsprong, aard en hoeveelheid binnengekomen vragen. Bij de beantwoording wordt een reactietermijn van 3 tot 5 werkdagen bewaakt.

NMFF heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten van het Platform Energieloketten Nederland. Het Platform behartigt de belangenbehartiging van de lokale Energieloketten en ontwikkelt gezamenlijke kwaliteitscriteria. In 2022 is door het Rijk gewerkt aan doorontwikkeling van de tool 'verbeter je huis'.

Iedere maand heeft een uitgebreide monitor plaatsgevonden van het Energieloket Flevoland. De gegevens zijn intern geanalyseerd en indien nodig zijn er diensten aangepast of (door)ontwikkeld. Wekelijks wordt inventarisatie gedaan van de kwaliteit en bij klachten worden deze opgepakt.

Om onze kwaliteit en dienstverlening te blijven verbeteren, vragen we elke klant om haar/zijn mening. Dit doen we aan de hand van een korte vragenlijst aan het einde van elk kwartaal onder de bewoners die advies hebben gekregen van het Energieloket.

Uit het klanttevredenheidsonderzoeken die het Energieloket Flevoland uitvoert komen positieve cijfers. Over 2022 is de enquête 531 keer ingevuld. Meer dan 73% zou het Energieloket aanraden. In 2020 was 71 % tevreden.

Communicatie-inzet

- in elk seizoen stond een communicatiecampagne centraal die zich richtte op één thema en daarbij passende energiemaatregel en energieadvies. (zie schema)
- tijdens de campagne kon een gratis energiebesparende maatregel worden opgehaald
- 5 thematische folders zijn ontwikkeld over:
 - routekaart duurzame wijken,
 - isoleren en ventileren
 - energiezuinig stoken
 - energie opwekken
 - natuurinclusief wonen
- van alle energiecoöperaties is een apart filmpje gemaakt, om te laten zien hoe bewoners zelf met energiebesparing, energie-opwekken en aardgasvrij wonen aan de gang gaan. Deze filmpjes staan op de Energieloketflevoland.nl en op EnergievanFlevoland.nl
- algemene communicatiemiddelen: 52 persberichten (Q1: 13, Q2: 13, Q3: 13, Q4: 13) en berichten via sociale media (twitter, facebook en instagram).

6. Seizoenscampagnes

	Zomer (juni-september)	Herfst (oktober-november)	Winter (december-maart)	Lente (april-mei)
Thema	energie opwekken	energie sparen	duurzaam verwarmen	isoleren & ventileren
Slogan	gebruik zonnekracht	ontdek je energielekjes	comfortabel wonen	dicht je warmtelekjes
energiemaatregel	zonnepanelen	LED-verlichting	isoleren	HR++/isolatieglas
bewustwording	energiemeter	energiebespaarmeetlat	warmtescan & thermoscan	thermocard
gadget/goodie	handwaaiër	LED-lamp	brievenbusklep / radiatorfolie	tochtstrips

o Training loketmedewerkers

Er is continu gewerkt aan actualisatie en verdere standaardisering van de advisering en toegezien op de kwaliteitsbewaking van de beantwoording. Over nieuwe (lokale) stimuleringsregelingen en acties zijn loketmedewerkers telkens geïnformeerd en is informatie geactualiseerd.

Voor loketmedewerkers zijn iedere maand in-company trainingen gegeven.

- Training: Potentie energie-opwek op dak, advies Provinciale zonneatlas voor particulieren en bedrijfsdaken
- Training warmtelekjes opsporen met warmtescan-camera inclusief adviesrapport
- Training energielekjes opsporen met energiemeter inclusief bespaaradvies
- Training 'energie-advies op maat' inclusief financieel advies en maatwerkadvies
- Training 'gemeentelijke Transitievisie Warmte' inclusief gebruik van bijsluiters
- Training 'warmtepomp' met focus op hybride warmtepomp
- Training 'gesprekstechnieken' waarbij accent op adviesgesprek spreekuur en chattechnieken.
- Training 'routekaart duurzame wijk'
- Training 'geoptimaliseerde tool VerbeterJje Huis 2.0'

o Ondersteunen en stimuleren energiecoöperaties

NMFF ondersteunde in Flevoland actief 9 lokale energiecoöperaties in Flevoland. De NMF's ondersteunen in 12 provincies gezamenlijk meer dan 500 energie-collectieven in Nederland ondersteund zie voor overzicht www.energie-initiaf.nl.

Financiën en organisatie

Project is gestart op 1 januari 2022 en op 31 december 2022 afgerond. Dekking komt van de provincie.

Ureninzet: 2.313 uren besteed.

Materiele middelen: € 30460,- besteed.

Het aantal bestede materiele middelen ligt hoger dan begroot:

De materiële middelen zijn gefinancierd vanuit de Nationale Postcodeloterij. Deze middelen zijn voor de productie van filmpjes gericht op de verschillende energiecoöperaties die in Flevoland actief zijn. Voor de seizoenscampagne's zijn give-aways aangeschaft om energiebesparing te stimuleren (zoals tochtstrippen, LED-verlichting, waterbespaarsetjes). Daarnaast zijn folders voor het Energieloket en Thermocards voor de verschillende energieloketten geproduceerd

Het aantal bestede uren is hoger bij de onderdelen:

- *Advisering*: als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de daardoor gestegen energieprijzen nam het aantal adviesvragen toe bij het energieloket.
- *Communicatie*: in 2022 zijn meer persberichten uitgebracht gezien de grote informatiebehoefte bij bewoners over energiebespaartips als gevolg van de gestegen energieprijzen.

Het aantal bestede uren is is lager bij het onderdeel:

- *Nieuwe dienstenontwikkeling*: de nieuwe 'Routekaart Duurzame Wijk' kon deels vanuit uren van een ander project worden ontwikkeld (Participatiecoalitie). Derhalve waren hiervoor minder uren nodig.

2.7 Winkel Energieloket Dronten (2186)

Doel:

- samenwerking met de gemeente Dronten gericht op stimuleren van particuliere woningeigenaren, huurders en ondernemers (MKB) tot energiebesparende maatregelen.

Impact:

225 spreekuren in winkel Energieloket Dronten

1.966 adviezen

816 bezoekers spreekuur

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
Dronten: spreekuur 4 dagdelen per week	516	588
Swifterbant: spreekuur 1 dagdeel per week	84	76
Biddinghuizen: spreekuur 1 dagdeel per week	84	40
Ketelhaven: informatiesessies	16	0
Beantwoorden vragen via mail en telefoon van bewoners en ondernemers vanuit gemeente Dronten (258 uur)	Co-financiering	Co-financiering
Kwartaal-evaluatie (4 keer)	12	4
Communicatie lokaal (persberichten lokale media)	18	25
Totaal	730	733

Resultaat

Vanaf 1 december 2018 heeft het Energieloket een inloopspreekuur in een winkelpand (De Reling 5). De winkel is vanaf het moment van opening goed bezocht. De winkel is ook beschikbaar voor lidorganisaties. Ieder kwartaal is een aparte monitor gemaakt die is besproken met de gemeente.

In 2022 is het Energieloket Dronten 225 dagdelen open geweest voor bezoekers in Dronten Swifterbant en Biddinghuizen.

Financiën en organisatie

Dekking komt uit een financiële bijdrage van de gemeente Dronten (voor lokale spreekuren en voor inrichting en gebruik van de winkellocatie De Reling 5 te Dronten). Dit project is gestart op 1 januari 2022 en is eind 2022 afgerond. De gemeente heeft opnieuw een bijdrage beschikbaar gesteld voor 2023. NMFF draagt zelf bij via co-financiering.

Besteed uren: in totaal 733 uur

Bestede materiële kosten: € 3.541,12

2.8 RREW Dronten: Gebruik energie slim! (1189)

Doel:

- stimuleren van particuliere woningeigenaren en huurders tot energiebesparende maatregelen.
- beoogde huurwoningen: 501
- beoogde koopwoningen: 500

Impact:

1.945 woningen (waarvan 1.619 unieke adressen)

726 unieke adressen huurwoningen (waarvan 196 in 2021)

893 unieke adressen koopwoningen (waarvan 80 in 2021)

Activiteiten

Activiteit	Uren totaal	Bestede Uren 2021	Bestede Uren 2022
<i>Energiebespaargoodies</i>			
Goodies en tegoed bon (779 woningen)	35	5	32
<i>LED-verlichting</i>			
LED-lampen pakketten (160 woningen)	23	0	23
<i>AOM (Energieadvies koopwoning op maat)</i>			
Energie-advies-op-maat (170 koopwoningen)	255	71	184
<i>EBA (Energiebespaaradvies)</i>			
Energiebespaaradvies (146 huurwoningen)	146	0	146
<i>Warmtescan</i>			
50 warmtescans (50 koopwoningen)	100	0	100
<i>Energiemeterservice</i>			
Energiemeterservice (50 woningen)	50	0	50
stelpost	111		
<i>Communicatie, projectuitvoering en projectbegeleiding</i>			
Communicatie	16	0	16
Onderhoud website met RREW-acties	8	0	8
RREW-Monitoring	8	0	8
Projectmanagement	8	0	8
Evaluatie en eindverantwoording	27	0	27
Registratie NAW-gegevens	20	0	20
Onvoorzien	11		
	807	76	733

Financiën en organisatie

Dekking komt uit de RREW-subsidie van de gemeente Dronten:

Bestede uren 2022: 733 uur

Bestede materiele kosten 2021 en 2022: €23.262,18

2.9 Winkel Energieloket Zeewolde (2190)

Doel:

- samenwerking met gemeente Zeewolde gericht op stimuleren van particuliere woningeigenaren en ondernemers (MKB) tot energiebesparende maatregelen.

Impact: winkel Energieloket Zeewolde

181 spreekuren

1.047 adviezen

552 bezoekers spreekuur

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
Spreekuur (4 dagdelen per week)	624	664
Pop-up acties Energiefiets, ontwikkeling Energiehuis	17	84
Beantwoorden vragen via mail en telefoon van bewoners en ondernemers vanuit gemeente Zeewolde (241 uur)	Co-financiering	Co-financiering
6-maandelijke evaluatie en overleg gemeente (5 uur)	Co-financiering	Co-financiering
lokale communicatie (persberichten lokale media) (12 uur)	Co-financiering	Co-financiering
Totaal	641	748

Resultaten

Sinds 10 oktober 2019 is de winkel in Zeewolde geopend. In 2022 is het Energieloket Zeewolde 181 dagdelen open geweest voor bezoekers. Eind 2021 is de aparte winkellocatie gesloten omdat dit een GGD-testlocatie werd. Begin 2022 is het spreekuur gecontinueerd bij de Flevomeer-Bibliotheek. Als extra activatie van bewoners is een Energiefiets ontwikkeld waarmee de wijk in wordt gegaan en tijdens evenementen wordt ingezet, zoals tijdens het jaarlijkse 'Bij de Pinken'. Tevens is samen met de gemeente Zeewolde een Energiehuis gemaakt waarin diverse energiemaatregelen zijn te bekijken met informatiebladen en labels.

Financiën en organisatie

Dekking komt uit een meerjarige financiële bijdrage van de gemeente Zeewolde (voor spreekuren en voor inrichting en gebruik van een locatie). Dit project is gestart in het najaar van 2019 en is afgesloten in 2022. Medio 2022 is een vervolg-financiering voor extra activiteiten in 2023 verstrekt.

Besteed uren in 2022: in totaal 748 uur

Bestede materiële kosten: € 633,50

2.10 Extra opdracht Energieloket Zeewolde (2196)

Doel:

- Extra activatie energiemaatregelen gericht op Zeewoldenaren
(via pop-up events, inzet bakfiets en Energiehuis)

Producten / processen	Begrote uren 2022 en 2023	Bestede uren 2022	Begrote uren 2023
Extra Spreekuren	76	76	0
Pop-up acties en extra events	114	12	102
Energiehuis aankleden met energiemaatregelen	90	83	7
Totaal	280	171	109

Financiën en organisatie

Dekking komt uit een financiële bijdrage van de gemeente Zeewolde. Dit project is gestart in het najaar van 2022 en wordt afgesloten in 2023.

Bestede uren in 2022: in totaal 171uur

2.11 RREW Urk: Energie besparen doen we samen! (1172)

Doel:

- stimuleren particuliere woningeigenaren en huurders tot energiebesparende maatregelen (1.500)
- beoogde huurwoningen: 751
- beoogde koopwoningen: 627

Impact:

1.765 woningen (waarvan 1.699 unieke adressen)
861 Huurders bereikt
904 woningeigenaren (101 in 2021)

Activiteiten

Activiteit	Uren	Bestede uren 2021	Bestede uren 2022
<i>Energiebespaardoos huurders</i>			
Energiebespaardoos (861 huurwoningen)	0		110,5
<i>Energiebespaartas</i>			
Energiebespaartas (200 koopwoningen)	0		68
<i>LED-verlichting</i>			
LED-lampen pakketten (200 koopwoningen)	0		68
<i>Advies op maat</i>			
Energie-advies-op-maat voor woning (100 koopwoningen)	250	50	200
<i>Warmtebeeld</i>			
Campagne warmtescan (50 koopwoningen)	216	10	200
<i>Energiebespaaradvies</i>			
Energiebespaaradvies (50 koopwoningen)	50	5	45
<i>Energieterservice</i>			
Energieterservice (150 koopwoningen)	150	2	22
<i>Communicatie, Projectuitvoering en projectbegeleiding</i>			
Communicatie (persberichten)	16	1,5	14,5
Onderhoud site RREW-acties	8	1	9
RRE-Monitoring	8	1	9
Projectmanagement	32	1	31
Evaluatie, eindverantwoording	32	1	31
Registratie NAW-gegevens	30	1	29
	792	91,5	837

Financiën en organisatie

Dekking komt uit de RREW-subsidie van de gemeente Urk:

Bestede uren 2022: 837 uur

Bestede materiele kosten: € 61.484,-

3. Thema Circulair Flevoland: Samen werken aan duurzame steden en dorpen

Samen voor een circulair Flevoland

Accenten vanuit Meerjarenbeleidsplan 2020-2024

Onze droom

Wij dromen van een economie die draait op grondstoffen die worden hergebruikt of oneindig beschikbaar zijn. Waarin we samen bouwen aan afvalvrije en circulaire steden en dorpen met schoon vervoer, gesloten kringlopen, regionaal duurzaam geproduceerd voedsel en natuur om de hoek. Een prettige en gezonde omgeving, waar veel groen en water is om extreem weer (hitte en neerslag) op te vangen.

Wat gaan we doen?

De NMFF is samen met haar lidorganisaties goed gepositioneerd – tussen bewoners, gemeenten en ontwikkelaars – en goed in staat om partijen te verbinden, te coachen en ondersteunen. We kennen de lokale en regionale ontwikkelingen bovendien goed en zijn op de hoogte van goede voorbeelden van elders. Communicatie en educatie bieden NMFF een goed middel om met iedereen in contact te staan, waaronder onze lidorganisaties en de inwoners van Flevoland.

Circulair Flevoland: samenwerken aan duurzame steden en dorpen

- “De NMFF zet zich in voor circulaire economie, met duurzame steden en dorpen met een aantrekkelijke woon- en werkomgeving en daadwerkelijke verlaging van de footprint van de Flevolandse bewoners, zoals voor grondstoffen.

Onze accenten voor 2022:

1. Bouwen aan circulaire steden en dorpen

NMFF is bij uitstek een partij die op lokaal en regionaal niveau kan zorgen voor versnelling. Het is zaak dat zo te doen dat de plannen ook beter worden. Betrokkenheid van bewoners is belangrijk voor die kwaliteit en draagvlak voor transformaties. Nu de gemeenten en ontwikkelaars lastiger grootschalige ontwikkelingen voor elkaar krijgen, is de weg vrij voor kleinschaliger initiatieven van bewoners en creatieve ondernemers.

2. Succesvolle doe-democratie in wijken, dorpen en steden

Zonder enthousiaste supporters heeft een club geen bestaansrecht. De lidorganisaties zijn voor NMFF van essentieel belang. Met hun achterban kunnen zij de organisatie nog meer onder de aandacht brengen. Initiatieven van lidorganisaties ondersteunen we met kennis, best-practices en financiële ondersteuning vanuit het NMFF-Fonds Verbraaken.

De samenleving omvat ook veel burgers die zelf verantwoordelijkheid willen nemen voor het eigen woon- en leefomgeving. Burgers maken de samenleving steeds meer zelf, dus ook hun eigen woon- en leefomgeving. Die ontwikkeling kan de sleutel zijn tot succesvolle duurzame en circulaire stedelijke ontwikkeling en vraagt een andere rol van alle partijen bij de ruimtelijke inrichting van de stad.

3. Slagvaardig netwerk van duurzame communities

De afgelopen jaren is door ons het model van de duurzame communities ontwikkeld in de vorm van een virtuele ontmoetingsplaats en aangevuld met lokale ontmoetingspunten via winkels. Dit model is in 2021 aangevuld met een campagne van ‘circulaire challenges’. Een belangrijke uitdaging daarbij is om de groep supporters te vergroten voor een afvalvrije en circulaire economie en tevens de verbinding met de lokale lidorganisaties hierbij te versterken.

Aan bovenstaande accenten heeft NMFF in 2022 gewerkt via de hierna weergegeven projecten.

A: CIRCULAIR FLEVOLAND

3.1 2201 Draagvlakverbetering voor Circulair Flevoland (2201)

Impact:
Betrokken bij beleidsontwikkeltrajecten voor circulair waarbij 10 % van onze inbreng is overgenomen.

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
Thema Circulair Flevoland in het kader van de nieuwe Omgevingsvisie (Inventarisatie initiatieven faal- en succesfactoren op het gebied van circulaire economie in Flevoland) en deelname platform Circulair Flevoland - deelname platformbijeenkomsten (4 keer per jaar = $4 \times 4 = 16$) - meedenken bij provinciale / MRA ketenontwikkeling, zoals stadshout en circulaire bouw (2 ketens verder verkennen = $2 \times 8 = 16$) - actualisatie quick-scan Circulair Flevoland (10 uur)	42	80
Stimuleren en vertalen kansen van NMF- inspiratiegids circulaire economie voor gemeenten in Flevoland 210527 Inspiratie-voor-gemeenten-op-weg-naar-een-circulaire-economie.pdf (nmfflevoland.nl)	50	60
Deelname themaoverleg circulair van de provinciale Natuur- en Milieufederaties (kennisontwikkeling en ervaringsleren, onder meer vanuit het landelijk servicepunt Circulair) (2 x 4 uur)	8	14
Totaal	100	154

o Thema Circulair Flevoland

De NMFF nam deel aan diverse bijeenkomsten van het Provinciale Platform Circulair Flevoland dat zich richt op de stimulering van groene en gebruikte grondstoffen. Op verzoek van de provincie zou voor de zomer tijdens een platformbijeenkomst een workshop over de circulaire challenges worden gehouden voor bedrijven. Helaas waren er te weinig aanmeldingen voor deze bijeenkomst waardoor deze is geannuleerd

De in 2018 ontwikkelde quick-scan 'Flevolandse circulaire initiatieven' is door NMFF geactualiseerd. Deze omvat thans 78 circulaire initiatieven.

o Visie Circulair Flevoland 2050

NMFF heeft in 2022 een visie ontwikkeld voor Circulair Flevoland in 2050 en deze gekoppeld aan de nieuwe Omgevingsvisie. NMFF heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten die de provincie organiseerde over de nieuwe Omgevingsvisie (zoals 'Samen de Boer op', en het Omgevingsvisie-spel 2050).

o Stimuleren kansen NMF-inspiratiegids circulaire economie

Aan alle nieuwe duurzame wethouders van gemeenten is een bezoek gebracht en deze zijn uitgedaagd voor het stimuleren van een circulaire economie de komende periode. Wethouders

NMFF heeft diverse woningbouwcoöperaties (Centrada, Mercatus, OFW, Woonpalet en Patrimonium) benaderd over de praktische vertaling van de intentieverklaring 'circulair bouwen' die in 2019 werd ondertekend. Op basis van deze inventarisatie heeft het NMFF het initiatief genomen voor een project Toekomstbestendig bouwen.

- o *Deelname themaoverleg circulair van de provinciale Natuur en Milieufederaties (kennisontwikkeling en ervaringsleren):*

De NMFF heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten van het themaoverleg circulair van de Natuur en Milieufederaties. Dit heeft nieuwe inzichten, methoden en aanpakken opgeleverd die worden vertaald naar Flevoland.

Financiën en organisatie

Dekking komt uit de provinciale subsidie. Vanwege de ontwikkeling van de visie Circulair Flevoland 2050 zijn meer uren gemaakt.

3.2 Lokaal Duurzaam: 6 Lokale Communities (2202) **(Almere, Lelystad, Zeewolde, Dronten, Noordoostpolder, Urk)**

Doel:

- voor alle gemeenten een actueel duurzaam lokaal platform bieden en onderhouden met lokale kennis over duurzaamheid
- lokale duurzame initiatieven zichtbaar maken en activeren (zodat ideeën tot groei en bloei komen)
- lokale samenwerking en goede communicatie met burgers, lokale initiatieven, bedrijven versterkt het draagvlak voor een goed natuur-, klimaat- en duurzaamheidsbeleid.

Impact:

6 lokale communities (in elke Flevolandse gemeente)
600 initiatieven ondersteund en zichtbaar gemaakt
3.000 challengers verkleinden hun voetafdruk
Bespaard: ongeveer 2.700.000 kg CO₂, 7.500 kWh, 2.000 kilogram grondstoffen, 14.000 liter water, 1.000 m² biodiversiteit .

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Bestede uren</i>
Onderhoud DuurzaamFlevoland.nl (grondstoffen, energie, voedsel, groen en water) (1 uur p/w: site)	52	3
Onderhoud: DuurzaamAlmere.nl (2 uur p/w: campagne/ site / social media)	104	98
Onderhoud; DuurzaamInLelystad.nl (2 uur p/w: campagne/ site / social media)	104	98
Onderhoud: DuurzaaminNOP.nl (2 uur p/w: campagne/ site / social media)	104	98
Onderhoud: DuurzaamUrk.nl (2 uur p/w: campagne/ site / social media)	104	98
Onderhoud: DuurzaamDronten.nl (2 uur p/w: campagne/ site / social media)	104	98
Onderhoud: DuurzaamZeewolde.nl (2 uur p/w: campagne/ site / social media)	104	98
<i>Totaal</i>	<i>676</i>	<i>591</i>

Resultaat

- zichtbaar maken en stimuleren van circulaire en duurzame-initiatieven via de lokale communities;
- concreet handelingsperspectief bieden gericht op verkleining van de persoonlijke Flevolandse voetafdruk;

- 48 challenges gericht op 11 thema's (energie, duurzaam ondernemen, duurzaam bouwen, duurzaam voedsel, schoon vervoer, grondstoffen, water, vakantie, duurzame wijken, verlichting, feesten & shoppen).
- challenge-deelnemers vanuit overheden (gemeenten, provincie, waterschap), bedrijfsleven, scholen, instellingen, bewoners
- ondersteuning van de lokale duurzaamheidsnetwerken met communicatie en adviezen. Bereik per lokale community:
 - Almere bijna 10.000 unieke bezoekers
 - Dronten meer dan 3.000 bezoekers
 - Lelystad meer dan 4.000 bezoekers
 - Noordoostpolder bijna 2.500 unieke bezoekers
 - Urk meer dan 3.000 unieke bezoekers
 - Zeewolde bijna 1.000 bezoekers

De Flevolandse Voetafdruk:

Door het meten van de Flevolandse Voetafdruk zie je hoeveel ruimte jouw leefstijl in beslag neemt. Via vragen over het verwarmen van je huis, keuze kleding, vervoerskeuze, vakantie en afval zie je gelijk hoe je als Flevolander scoort ten opzichte van de gemiddelde Nederlander. Daarnaast krijg je tips om je voetafdruk (nog) kleiner te maken.

Financiën en organisatie

Dekking voor Lokaal Duurzaam (lokale duurzame communities en de Flevolandse voetafdruk) komt uit de provinciale subsidie (235 uur) en de Nationale Postcode Loterij.

3.3 Stimuleren 'circulaire regionale economie' bij voortgezet onderwijs (2204)

Doel

- Voor studenten van het ROC Flevoland (praktoraat circulair) onderwijsactiviteiten ontwikkelen om ervaring op te doen met circulaire technieken en ze mee te laten denken met benodigde oplossingen.

Impact

Unit Green van ROC Flevoland verbonden

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
mee helpen van het ontwikkelen van een onderwijsprogramma voor MBO via het Praktoraat ROC Flevoland, onder meer via deelname aan de NMFF-campagne circulaire challenges	50	70,5
<i>Totaal</i>	<i>50</i>	<i>70,5</i>

Resultaat

Samen met het Practoraat ROC Flevoland zijn in 2022 activiteiten opgepakt voor programma-activiteiten passend bij het RIF-project van ROC Flevoland. Hieruit is een samenwerking opgezet samen met Unit Green, een duurzame circulaire werkgroep van het ROC Flevoland. Challenges die door ROC Flevoland zijn omarmd: Plant een Boom, verklein jouw voetafdruk en duurzaam bouwen. Activiteiten worden voor 2023 ontwikkeld onder de vlag van 'Plan Boom' waarbij meerdere plantacties in 2023 gaan plaatsvinden met scholieren vanwege circulariteit (papierverbruik compenseren via boomaanplant). Ook docenten doen hier aan mee. Daarnaast gaan studenten deelnemen aan het project Toekomstbestendige wijk van DuurzaamDoor dat zich richt op duurzame woningen en wijken.

Financiën en organisatie

Dekking komt vanuit de provinciale budgetsubsidie voor 50 uur. Er is een kleine urenoverschrijding vanwege het verder uitwerken van de challenges die in 2023 starten met de studenten van het ROC Flevoland.

B: SAMEN WERKEN AAN DUURZAME STEDEN EN DORPEN

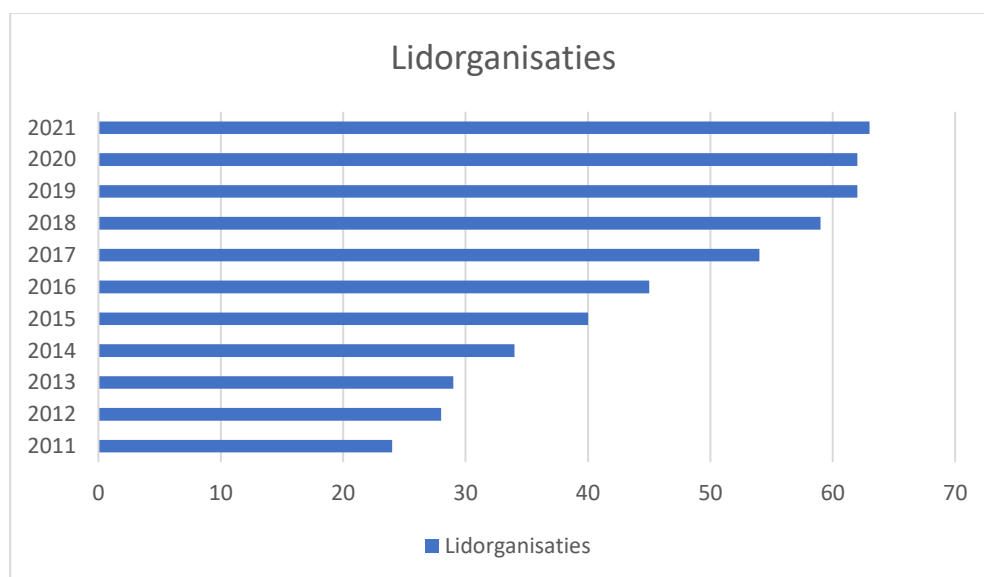
3.4 Ondersteuning lidorganisaties en burgers (2205)

De relatie met de lidorganisaties is voor Natuur en Milieufederatie Flevoland van groot belang. De vereniging staat daarmee midden in de Flevolandse samenleving. Lidorganisaties zijn de oren en ogen van de Vereniging en hebben daarmee een belangrijke signaalfunctie. Het versterken van de binding en wisselwerking tussen lidorganisaties onderling en het bureau stond in 2022 centraal. Aan de andere kant doen lidorganisaties en ook burgers steeds meer een beroep op het bureau voor deskundige ondersteuning en advies.

De in gang gezette groei van lidorganisaties hebben we in 2022 kunnen bestendigen. Inmiddels zijn 66 organisaties zijn lid van onze Vereniging. We verwelkomden 3 nieuwe lidorganisaties: st. Stadswijkverwarming, st. Lelystad Schoon en Volkstuinvereniging Zuigerplas in Lelystad. Hieruit blijkt dat onze activiteiten goed aansluiten bij de behoefte vanuit het veld.

Impact: 66 lidorganisaties (groei met 3 lidorganisaties)

Functie: Vraagbaak voor inwoners

Doel:

- Adequaaf kunnen beantwoorden van vragen die aan ons worden gesteld door inwoners van de provincie Flevoland, op het vlak van natuur, milieu, klimaat en duurzaamheid.

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
adequaaf beantwoorde vragen van inwoners, zo mogelijk doorverwijzing	15	15
Registratie van klachten volgens protocol	5	0
Totaal	20	15

Resultaten

Diverse telefonische en online vragen zijn beantwoord van bewoners die binnen kwamen bij de NMFF. Enkele daarvan zijn doorverwezen naar relevante instanties en organisaties zoals een gemeente.

De vragen die door bedrijven en burgers gesteld voor het Energieloket Flevoland of het Adviesloket Ruimte zijn bij deze projecten apart verantwoord en geregistreerd.

Er zijn geen klachten gemeld bij de Vereniging die dienden te worden afgehandeld volgens het klachtenprotocol.

Financiën en organisatie

Deze functie 'vraagbaak voor inwoners' is uitgevoerd conform het werkplan en gefinancierd vanuit de provinciale budgetsubsidie (15 uur).

Functie : Ondersteuning van aangesloten organisaties

Doel:

- Ondersteunen van lidorganisaties in de effectiviteit van hun lokale werk
- Stimuleren van een goede uitwisseling tussen lidorganisaties en het bureau op relevante thema's door themabijeenkomsten te organiseren

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
4 themabijeenkomsten voor lidorganisaties (4 x 8 uur)	32	32
Ondersteuning van nieuwe lidorganisaties	10	10
Specifieke ondersteuning aan lidorganisaties: waarvan 10 organisaties verder ondersteunen op basis van en hulpvraag en mede vormgeven van gezamenlijk programma op Floriade kavel van de Almeerse Wolunie	108	145,5
Totaal	150	187,5

Resultaten

o Themabijeenkomsten

Voor de luchthaven-georiënteerde groepen zijn gedurende het jaar een aantal keren bijeenkomsten georganiseerd over de ontwikkelingen rond luchthaven Lelystad, zoals de natuurvergunning en

stikstof.

Over de nieuwe Omgevingswet is een themabijeenkomst georganiseerd voor lidorganisaties. De NMFF heeft een toekomstvisie 2050 opgesteld voor de thema's: energietransitie, circulaire transitie, natuurinclusief Flevoland, en klimaatadaptief Flevoland. Daarover is het gesprek met de lidorganisaties gestart in 2022 en zijn themabijeenkomsten georganiseerd.

De uitreiking van de Groene Pluim (wisselbokaal voor groen vrijwilligerswerk) heeft in 2022 geen doorgang gevonden vanwege de lockdown in januari 2022. Wij hopen de uitreiking van de Groene Pluim in 2024 wel weer te kunnen organiseren en uitreiken. Traditiegetrouw start de werving van genomineerden in december en is de uitreiking rond Valentijnsdag.

Ondersteuning nieuwe lidorganisaties

In 2022 verwelkomden we een aantal nieuwe lidorganisaties: Volkstuinvereniging Zuigerplasbos, St. Stadswijkverwarming en St. Lelystad Schoon. De aangesloten lidorganisaties dragen bij aan de legitimatie van de federatie en zij vervullen een belangrijke rol in het lokale krachtenveld.

Specifieke ondersteuning hulpvraag lidorganisatie

Het versterken van de binding en samenwerking tussen lidorganisaties onderling en de vereniging NMFF stond centraal. Er is ondersteuning geboden aan de Almeerse Wolunie vanwege hun deelname met een paviljoen aan de Floriade in Almere. Bij diverse lidorganisaties is verkend hoe zij een bijdrage konden leveren aan het Paviljoen en de kavel van de Almeerse Wolunie voor de Floriade 2022 'Growing Green Cities'. Samenwerkingskansen zijn verkend en gerealiseerd. Het Paviljoen was een van de mooiste circulaire paviljoens en kreeg veel waardering nationaal en internationaal.

Financiën en organisatie

Dekking is vanuit provinciale subsidie (117 uur voor 'ondersteuning lidorganisaties').

Functie : Vergroten van aantal supporters voor duurzaam Flevoland

Doel:

Betrekken en verbinden van relevante partijen en personen aan de doelen en de missie van Natuur en Milieufederatie Flevoland via het lidmaatschap 'Vriend van de NMFF'

Supporters van NMFF

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
Jaarlijkse peiling onder supporters via de ' Groene Peiler '	15	15
werving en onderhoud supporters-netwerk	40	5
Totaal	55	20

Resultaten

Nieuwe supporters hebben zich aangemeld via onze website.

Financiën en organisatie

Het project is uitgevoerd conform werkplan. Het onderdeel peilingen is gefinancierd vanuit de provinciaal budgetsubsidie (15 uur) .

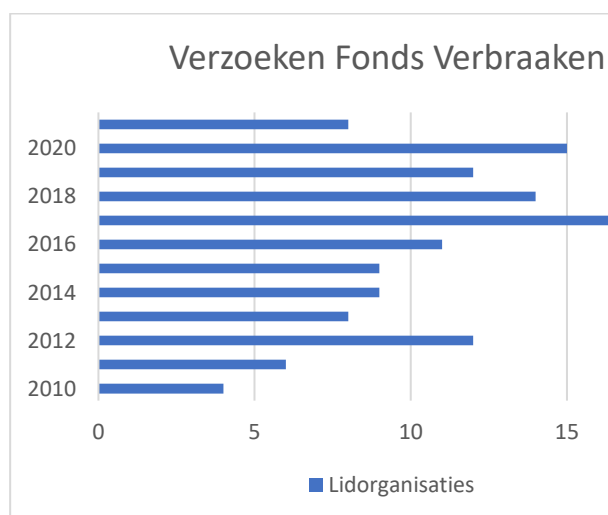
3.5 NMFF-Fonds Verbraaken (2207)

Doel

- Versterken van de aangesloten lidorganisaties.

Impact Fonds Verbraaken: 13 voorstellen van lidorganisaties gehonoreerd
(bijna een verdubbeling tov. van 2021)

De Vereniging Natuur en Milieufederatie Flevoland is de laatste jaren flink gegroeid. Momenteel telt de Vereniging 66 lidorganisaties. Jaarlijks kunnen zij een beroep doen op het NMFF-Fonds voor een financiële bijdrage voor hun werk. Het bestuur beoordeelt alle ingediende aanvragen van aangesloten organisaties, Directeur Vera Dam (NMFF): "Inmiddels bestaat onze vereniging uit meer dan 60 lidorganisaties. Veel ideeën van onze leden blijven op de plank liggen door te weinig financiële middelen of doordat een bepaalde expertise ontbreekt. Gelukkig kunnen we via ons NMFF-Fonds Verbraaken elk jaar weer een aantal ideeën verder helpen".

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
Ondersteunen lidorganisatie bij aanvraag NMFF-Fonds Verbraaken	10	10
Beoordeling en begeleiding uitvoering aanvragen	20	8
Totaal	30	18

Resultaten:

Door een bijdrage vanuit het NMFF-Fonds kunnen lidorganisaties activiteiten uitvoeren, die anders op de plank waren blijven liggen. De NMFF geeft steun door het ter beschikking stellen van

deskundigheid vanuit het bureau of door een financiële bijdrage van het NMFF-Fonds. Het NMFF-Fonds Verbraaken heeft in 2022 de volgende organisaties een financiële bijdrage gegeven:

- *4Fusion (Lelystad)*: voor de aanschaf van een grondfrees.
- *IVN Lelystad*: voor de aanschaf van 40 nestkasten voor mezen.
- *Klimaatburgemeester (ism. IVN Lelystad)*: voor organisatie klimaatmarkt.
- *Ver. Milieuvriendelijk Tuinieren (Lelystad)*: voor de aanschaf van zaadmengsel.
- *VtV Het Gelderse Hout (Lelystad)*: aanschaf materialen voor leden-activiteiten.
- *Bultpark comité (Lelystad)*: markering nieuwe wandelroute Bultpark.
- *st. Lelystad Schoon*: voor aanschaf communicatie- en promotiemiddelen
- *st. Participatie Wisentbos (Dronten)*: voor een flyer voor jongeren 10-14 jaar.
- *Langoed Roggebotstaete (Dronten)*: voor materieel voor plantwerkzaamheden studentenbos.
- *IVN Zeewolde*: voor aanschaf van welkomstbord bij ingang Roode Schuur.
- *De Zaderij (Noordoostpolder)*: voor flyers over zaadvaste rassen en biodiversiteit.
- *Vogelwacht Flevoland*: voor het drukken van een natuurboek over Almere.
- *Coalitie Blauwe Hart Natuurlijk*: voor kennisdeling (masterclas, paneldiscussie en paper) over klimaatpunten voor IJsselmeer.

Financiën en organisatie:

Dekking: Nationale Postcode Loterij.

3.6 Communicatie (2206)

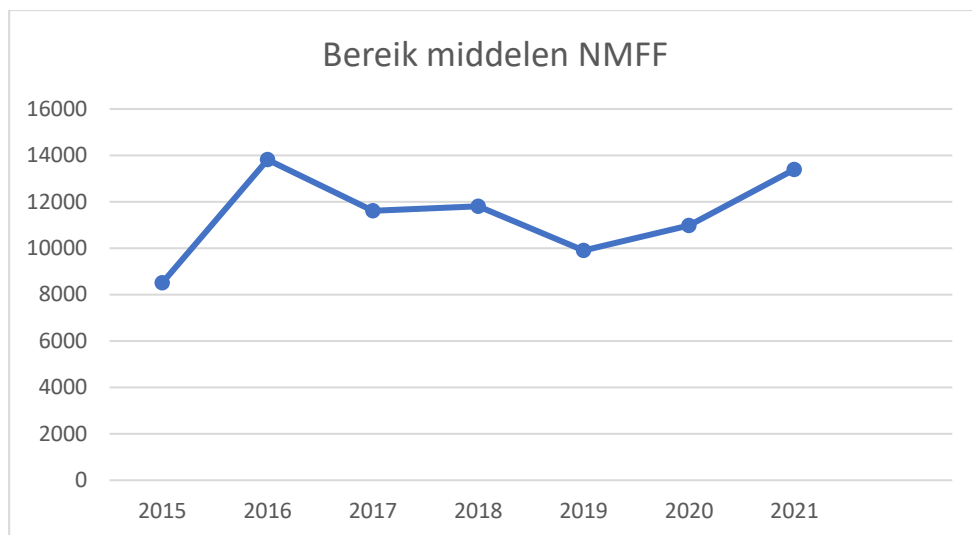
Doelen

- *Groene nieuwsvoorziening vervullen voor relevant Flevolands groen en duurzaam nieuws richting lidorganisaties, zusterorganisaties, beleidsmakers en bestuurder, via een actuele site en 2-wekelijkse nieuwsbrief.*
- *Betere binding met burgers en organisaties via nieuwe media (zoals twitter, facebook, instagram).*
- *Continuering van de samenwerking met Omroep Flevoland met de wekelijkse radio-rubriek 'milieu en duurzaamheid'. Interessante onderwerpen worden zo onder de aandacht gebracht voor een groter publiek.*

Impact:

- 1.061 nieuwsbrief abonnees
- 19.419 unieke NMFF website bezoekers
- 105.625 unieke bezoekers campagnesites
- 12.235 volgers sociale media (alle tezamen)
- 28 Radio-items 'duurzaam nieuws' => wekelijks 52.000 luisteraars

**NMFF: Nieuwsbrief, Website, Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn, twitter 'Vera Dam',*

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Bestede uren</i>
Onderhoud NMFF-website en social-media (52 weken x 2 uur)	124	134,5
Digitale nieuwsbrief 2-wekelijks (26 weken x 2 uur)	52	48
Successenfilm (1 x p/j over activiteiten van afgelopen jaar)	24	30
Communicatie-inzet voor nieuws over duurzaamheid en natuur (26 artikelen over duurzame thema's)	51	40
Berichten over duurzame onderwerpen die centraal staan in PS-vergaderingen (5 artikelen)	20	20
Algemene communicatieondersteuning (woordvoering media, communicatieondersteuning lidorganisaties) (26 weken x 1 uur)	26	20
voorbereiding en opname 2-wekelijkse radio-rubriek 'milieu en duurzaamheid' bij Omroep Flevoland en maken blog (26 weken x 3 uur)	78	100
Totaal	375	392,5

Resultaten

o *Eigen communicatiemiddelen:*

De corporate website van de NMFF kreeg 19.419 unieke bezoekers. Bijna een verdubbeling dan het jaar daarvoor.

Naast de corporate website heeft NMFF ook andere project-websites (energieloket, lokale duurzame communities, campagnesite ikdoemeejijook.nl, natuurplatform MooiFlevoland.nl). Deze sites tezamen trokken in 2022 105.625 uniek bezoekers.

De digitale nieuwsbrief verscheen dit jaar 2-wekelijks. De nieuwsbrief kende in 2022 een lezersbestand van 1.061 abonnees, een kleine toename. Vanwege vertrek van de communicatiemedewerker is de nieuwsbrief in november en begin december niet verschenen.

NMFF was in 2022 actief op sociale media zoals Facebook, Twitter, Instagram en Linked-In. Hetzelfde geldt voor de directeur. Via deze kanalen worden veel nieuwe contacten gelegd met bewoners, bedrijven, organisaties, bestuurders en andere geïnteresseerden.

Corporate Impact:

De successenkrant is in 2022 vervangen door een filmpje met onze impactmeting. Tevens is een

corporate filmpje gemaakt van onze organisatie. Deze staat op onze homepage.

Persberichten: Persberichten zijn verzonden over belangrijke activiteiten, zoals:

NMFF-algemeen:

- NMFF-Fonds Verbraaken (november)

Energie:

- Seizoenscampagnes Energieloket Flevoland (ieder seizoen: lente-actie, zomer-actie, herfst-actie, winteractie)

Circulair:

- Wekelijks persbericht over een circulair thema of week-challenge

Natuur:

- Nacht van de Nacht (oktober)
- MooiFlevoland- prijsvraag

o *Artikelen over PS-onderwerpen*

Artikelen zijn verschenen in de nieuwsbrief over het datacentrum Meta in Zeewolde, de omgevingswet, structuurvisie Zon op Land, de Regionale Energiestrategie, stedelijke ontwikkeling Almere, kansen voor inpasbaarheid 100.000 woningen.

o *Radio-interviews:*

- Twee-wekelijks *radiorubriek 'Duurzaam Nieuws' bij Omroep Flevoland:*

De directeur is sinds 2012 vaste gast op de dinsdag in de speciale rubriek 'Milieu & Duurzaamheid' van Omroep Flevoland (89,8 FM).. De interviews zijn als blogs terug te luisteren op de NMFF-website of via you-tube.

Best bekeken items op You-tube in 2022 zijn:

- Zonnepanelen en salderingsregeling : 11.721 views
- Droogte en gevolgen daarvan (klimaatadaptatie) : 3.054 views

Financiën en organisatie

Dekking: provinciale subsidie (375 uur) en aangevuld met de Nationale Postcode Loterij voor drukwerk en digitale middelen (zoals filmpjes).

3.7 Project : Fijnstof-burgermeetnetwerk (2212)

Doel

- Activatie van Flevolandse bewoners op het thema fijnstof door inwoners zelf een fijnstofmeter te laten bouwen en daarmee vervolgens metingen te laten maken.
- Kennis delen over gezondheidsrisico's fijnstof met bewoners.
- Inzicht krijgen in de mate van draagvlak voor het meedoen aan burgermeetnetwerk.

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Bestede uren 2022</i>	<i>2023</i>
Leren omgaan met fijn stof meters	16	8	8
Scouting en werving geïnteresseerde burgers en partners	115	1	114
Organisaties en begeleiding workshops deelnemers	70		70
Begeleiding nemen fijnstofmetingen en follow-up na workshop	90		90
Communicatie (artikelen)	40	1	39
Evaluatie resultaten (provincie)	16		16
Projectmanagement	24		24
<i>Totaal</i>	<i>371</i>	<i>10</i>	<i>361</i>

Resultaat

Een burgermeetnetwerk voor fijnstof bestaande uit bewoners vanuit de verschillende Flevolandse gemeenten, bestaande uit 20 actieve bewoners die metingen doen. In 2022 is de werving gestart. In 2023 vinden de workshops plaats en de ondersteuning van de bewoners bij het verrichten van metingen.

Looptijd: juli 2022 tot 1 september 2023

Dekking: 371 uur projectsubsidie van de provincie (incl. co-financiering) en € 4.000,- (materieel budget: fijn stof meters, communicatie en bijeenkomsten).

4. Thema 'Rijke Natuur en Mooi Flevoland'

Mooi en vitaal

Onze droom

Wij dromen van een mooi Flevoland met (soorten)rijke en toegankelijke natuurgebieden. Landschappen en natuur die in evenwicht zijn met (bestaande en nieuwe) economische activiteiten (zoals energieproductie) en bestand tegen klimaatverandering. En waarin het aantal bezoekers van de Flevolandse natuur is verdubbeld.

Wat gaan we de doen?

Samen met onze lidorganisaties stimuleren we dat ruimtelijke plannen beter en meer gedragen worden. De NMFF kent ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie op haar duimpje, weet hoe de politieke hazen lopen, heeft veel ruimtelijk-juridische kennis in huis en kan haar lokale netwerk inzetten. Dit geeft ons positie in ons streven naar de realisatie van ecologische verbindingen, goede basisvoorwaarden voor de natuur en klimaatbestendige ontwikkelingen. Ambities die door de decentralisatie van de ruimtelijke ordening en het natuurbeleid steeds meer beïnvloed worden door regionale en lokale beslissingen.

Rijke natuur en een mooi landschap

- De NMFF zet zich in om in een groeiende provincie de ruimte en voorwaarden te blijven vinden voor een soortenrijke en gevarieerde natuur en een gezond en aantrekkelijk landschap dat ook voorbereid is op de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptatie).

Onze accenten voor de periode 2022:

1. Stimulering beleving Flevolandse natuur

Via onze Natuurcommunity MooiFlevoland.nl willen we meer bewoners en Flevolandse bezoekers inspireren over de rijke natuur en het mooie landschap. We maken zo de betrokkenheid en publieke steun zichtbaar en werken hierin samen met onze lidorganisaties en groene partners. Natuur beleven stimuleert ook een goede gezondheid, deze gaan hand in hand.

2. Ruimte voor natuur en nieuwe natuur

Voor plannen voor 'nieuwe natuur' zoekt NMFF als onafhankelijke partij samen met terreinbeheerders, overheden, bedrijven en bewoners naar mogelijkheden om (nieuwe) natuur te creëren en te financieren. Op kansrijke plekken proberen we plannen bij te stellen en gronden een tijdelijke of duurzame bestemming te geven.

3. Vertalen van het Nationaal Plan Biodiversiteitsherstel

Eind 2018 is het Deltaplan Biodiversiteit gepresenteerd en de uitvoering wordt de komende jaren landelijk, maar zeker ook regionaal ter hand genomen. In Flevoland is op basis daarvan het plan Natuurinclusief Flevoland ontwikkeld

Aan bovenstaande accenten heeft NMFF in 2022 gewerkt via de hierna weergegeven projecten.

4.1 Draagvlakverbetering Natuur en Ruimtelijk Kwaliteit (2301) (natuur, water, recreatie, landbouw)

Doel:

- Draagvlakverbetering maakt het mogelijk dat belangrijke actoren op het thema landelijk gebied, natuur, water, recreatie en landbouw elkaar versterken en aanvullen.
- Begrip stimuleren voor elkaars standpunten.
- Bijdragen aan kennis over en draagvlak voor een duurzame ruimtelijke kwaliteit en inrichting in Flevoland (duurzame gebiedsontwikkeling).

Impact:

Betrokken bij beleidsontwikkeltrajecten van de provincie waarvan 30 % is overgenomen.

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Bestede Uren
Advisering op het gebied van landelijk gebied, water, natuur en klimaatadaptatie van provincie en gemeenten, en omgevingsvisie Flevoland	10	80
Omgevingsanalyse met Flevolandse stakeholders en lidorganisaties gericht op vergroten draagvlak voor natuurinclusieve en duurzame gebiedsontwikkeling (15 lidorganisaties: gesprekken en overleg, 15 x 1 uur)	15	100
Deelname en beleidsinbreng in provinciale speerpunten van de omgevingsvisie, het programma Flevoland Natuurinclusief, programma nieuwe natuur, toekomstbestendig IJmeer/Markermeer (TBES), duurzame groei Almere (Almere 2.0), Nationaal Park Nieuw Land	15	100
Luchthaven Lelystad: deelname CROL Luchthaven Lelystad en inbreng Luchthavenvisie	30	60
Deelname themaoverleg Ruimte en Natuur van de provinciale Natuur- en Milieufederaties (kennisontwikkeling en ervaringsleren) (4 x per jaar)	5	10
Totaal	75	350

Resultaten

o Advisering op het gebied van landelijk gebied, water, natuur en klimaatadaptatie

NMFF heeft natuur- en milieubelangen ingebracht in relevante overlegstructuren rond het thema ruimtelijke kwaliteit en duurzame gebiedsontwikkeling. Als gevolg van onze inbreng is het draagvlak versterkt voor een multifunctioneel landelijk gebied, de groene/blauwe ruimtelijke kwaliteit en duurzame gebiedsontwikkeling bij grote ruimtelijke en infrastructurele projecten (zoals bij Almere het proces van Maarten van Poelgeest rond AMA/Amsterdam Bay Area). Daarnaast heeft NMFF de beleidsontwikkelingen rond het datacenter Meta in Zeewolde gevolgd en zienswijzen ingediend. Tevens is overleg geweest met St. Flevo-landschap die deelnam aan de provinciale werkgroep Stikstof.

NMFF nam op verzoek van de Randstedelijke Rekenkamer deel aan de evaluatie van het landbouwprogramma meerdere smaken. De landbouw- en voedseltransitie wordt gestimuleerd door provincies. NMFF heeft in het onderzoek aandacht gevraagd voor een meer integrale benadering van stikstof, waterkwaliteit en biodiversiteit. omdat er voor de toekomst meerdere uitdagingen liggen.

Waaronder ook klimaatadaptatieve opgaven (vernatting, verzilting), waardoor bodem en water meer sturend dienen te gaan worden in de ruimtelijke inrichting.

[Landbouw- en voedseltransitie \(randstedelijke-rekenkamer.nl\)](https://www.landbouw-voedseltransitie.nl)

[Omroep Flevoland - Nieuws - Provincie krijgt tik op vingers van Rekenkamer voor laks landbouwbeleid](#)

Richting gemeenten is advies gegeven over gemeentelijke groenbeheerplannen, ecologische visies en klimaatadaptatie. NMFF heeft inbreng geleverd aan de gemeente Noordoostpolder vanwege de omgevingsvisie die de gemeente gaat ontwikkelen.

Ook in 2022 heeft NMFF deelgenomen aan de Lokale Actiegroep (LAG) Flevoland die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het Flevolandse LEADER-programma. Dit programma is gericht op het stimuleren van initiatieven vanuit de samenleving. De ontwikkeling van een nieuw programma LEADER stond dit jaar centraal. NMFF heeft meegedacht en geadviseerd over de ontwikkelingsrichting.

o Omgevingsanalyse met Flevolandse stakeholders en lidorganisaties

De NMFF bestrijkt samen met haar 66 lidorganisaties en samenwerkingspartners geheel Flevoland. In 2022 is dit netwerk onderhouden en benut om de provincie en andere overheden van goede, relevante en actuele adviezen te voorzien vanuit een eigen NMFF-geluid.

Gesprekken zijn er geweest met o.a. medewerkers en bestuurders van het Waterschap Zuiderzeeland, de 6 Flevolandse gemeenten, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, IVN Flevoland en onze lidorganisaties: Flevo- Landschap, Landschapsbeheer Flevoland, st. Dierbaar Flevoland, Vogelbescherming Nederland, Milieudefensie afd. Lelystad, Vogel- en Natuurwacht Flevoland, Stichting participatie Wisentbos en de Nederlandse Bijenvereniging Oostelijk Flevoland.

o Algemene beleidsinbreng in provinciale speerpunten volgend op omgevingsvisie en coalitie-akkoord

In het Coalitie-akkoord en de omgevingsvisie staan beleidsvoornemens op het gebied van biodiversiteit, het landelijk gebied, (duurzame) landbouw, recreatie en waterberging. Vanuit de belangen van een vitale natuur en een gezond milieu heeft NMFF vanuit haar functies (koepel-, klankbord- en signaleringsfunctie) meegedacht over de voorgestelde oplossingsrichtingen, en meegedacht over de omgevingsvisie. NMFF heeft deelgenomen aan gesprekken (zoals 'Samen de boer op') rond de nieuwe omgevingsvisie en de Strategische Agenda die zich richt op het ruimtelijk gebruik van Flevoland en de nieuwe verstedelingsvisie ('Over de brug komen'). Om een beter zicht te krijgen op de effecten voor mobiliteit bij een grotere groei-opgave heeft NMFF een mobiliteitsvisie laten uitvoeren door het bureau Goudappel Coffeng. De uitkomsten daarvan zijn meegenomen in de eigen Toekomstvisie Duurzaam Flevoland 2050.

o Luchthaven Lelystad

Samen met onze lidorganisaties zorgden wij er in 2022 voor dat natuur, milieu en duurzaamheid hoog op de agenda van de luchthaven blijft staan. NMFF heeft zitting in de omgevingscommissie CROLL waarin het overleg plaats vond over het huidige gebruik van luchthaven Lelystad. NMFF heeft inbreng geleverd met het oog op de natuurvergunning die ontbreekt voor het huidige en toekomstig gebruik, overlast door de ontwerp-aansluitroutes luchthaven Lelystad, de klachtenregeling, vogelaanvaringsrisico's en effecten voor klimaat en windmolens. NMFF heeft deelgenomen aan

participatiebijeenvakomsten over de luchtruimherziening en de nieuwe luchtvaartnota. Het luchthaven-dossier heeft veel meer ureninzet gevegrd dan begroot. Dit komt door vele relevante ontwikkelingen rond vergunningen (onder meer de natuurvergunning) en de besluitvorming rond de luchtruimherziening en de luchtvaartnota. Veel bewoners binnen en buiten Flevoland maken zich zorgen over de voorgenomen uitbreiding van luchthaven Lelystad en de toekomst van de luchtvaart in Nederland in algemene zin.

o Themaoverleg van de samenwerkende federaties

In 2022 is door de NMFF deelgenomen aan bijeenkomst van de gezamenlijke natuur- en milieufederaties over de thema's biodiversiteit, stikstof, ruimte, en landbouw. Accent in de bijeenkomsten lag op uitwisseling van landelijke en regionale actualiteiten, signalering en ontwikkelingen rond natuurinclusieve landbouw, biodiversiteit en de Stikstofcrisis.

Financiën en organisatie

Het project is gefinancierd vanuit de budgetsubsidie (75 uur). Er is sprake van een forse overschrijding van ureninzet, vanwege de inzet rond Luchthaven Lelystad, de Strategische Agenda, de nieuwe omgevingsvisie en de ontwikkelingen rond Almere. Deze inzet is gefinancierd vanuit de Nationale Postcode Loterij.

4.2 Draagvlak voor Natuurinclusief Flevoland (2302)

Doel:

- *Maken van Flevolandse vertaling van het landelijke Deltaplan Biodiversiteit met belangrijke actoren vanuit de sectoren natuur, milieu en landbouw.*
- *Begrip stimuleren voor elkaars standpunten via bijeenkomsten.*

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Bestede uren</i>
4 bijeenkomsten voor aangesloten lidorganisaties, groene partner-organisaties, landbouworganisaties en betrokken bewoners: 1 algemene bijeenkomst en 3 subthema bijeenkomsten (zachte overgangen, klimaatbuffer-aanpak, retail, 'good food club').	40	18
<i>Totaal</i>	<i>40</i>	<i>18</i>

Resultaat

Samen met natuurorganisaties (SBB, NM, Flevo-landschap, Landschapsbeheer, IVN) zijn in 2022 kansen verkend voor een Natuurinclusief Flevoland. De grote terreinbeherende organisaties hebben dit verder uitgewerkt in een visie Rijk Voorland met een kaart met verschillende landschapstypen. De lidorganisatie het Blauwe Hart heeft een visie ontwikkeld op de grote wateren van Flevoland en daar een kaart voor ontwikkeld.

Beide visies van deze organisaties zijn geagendeerd bij toekomstige statenleden en waterschapsleden met oog op de verkiezingen in 2023. In samenwerking met deze partners zijn de belangrijkste speerpunten meegegeven richting de verkiezingsprogramma's.

Financiën en organisatie

Het project is gefinancierd vanuit de budgetsubsidie (40 uur). Er zijn minder uren besteed omdat de terreinbeherende organisaties en de coalitie Blauwe Hart de verdere detaillering ter hand hebben genomen van een natuurinclusief Flevoland via de visie Rijk Voorland.

4.3 MooiFlevoland.nl : de portal voor natuurbeleving in Flevoland (2303)

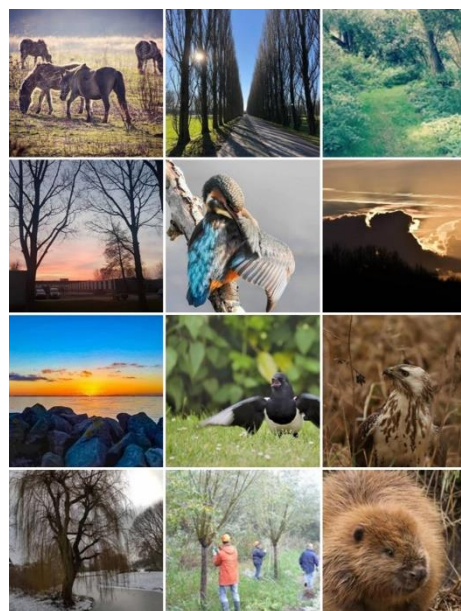
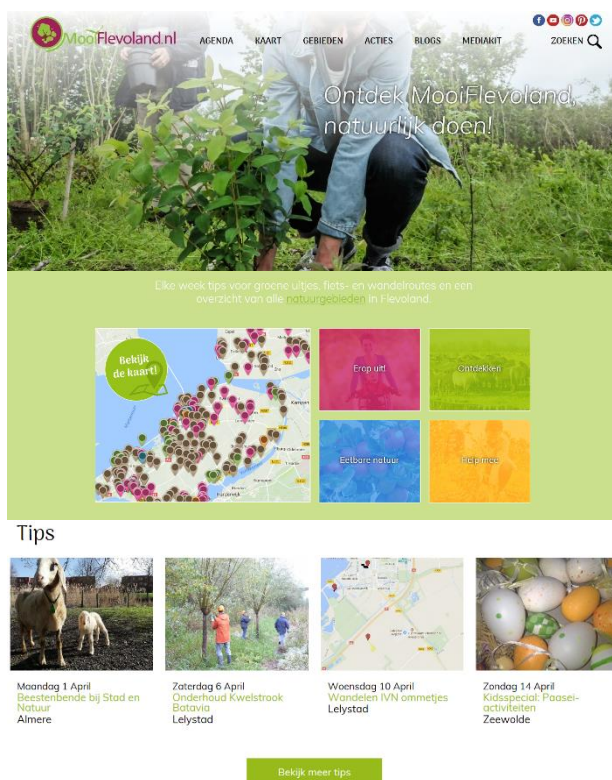
Doel:

- Een breed publiek laten kennis maken met de rijkdom van de Flevolandse natuur en ze uit te nodigen dit te ontdekken.
- Onze groene partners en aangesloten lidorganisaties een podium bieden voor promotie van hun natuurbelevingsactiviteiten.

Impact:

Online bereik: 8.104 unieke bezoekers (groei mede door Groene Vrijwilligersdag)
172 Natuurgebieden op de kaart

Instagram @mooiflevoland

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
Plaatsen content op site (1 uur p/w)	53	70
Aanbod communiceren (twitter, facebook, instagram) (1 uur p/w)	52	49
Organisatie van 4 MooiFlevoland-acties rond seizoenswisseling	16	0
Persberichten over 4 MooiFlevoland-dagen	4	2
Totaal	125	121

Resultaten

De NMFF verzorgde samen met onze natuurgerichte lidorganisaties en andere natuurorganisaties de webportal MooiFlevoland. Met MooiFlevoland.nl brengt de Natuur- en Milieufederatie Flevoland natuur en natuurbeleving in beeld. Persberichten uitgebracht over de Nacht van de Nacht (beleving van het duister voor mens en dier) en het Groene Vrijwilligersfestival.

Help mee: speciaal voor natuurgerichte vrijwilligers

De functie 'help mee' is in 2022 verder uitgewerkt en benut voor de "Groene Vrijwilligersdag" die natuurorganisaties hebben georganiseerd. Tijdens deze dag stonden de groene vrijwilligers in de spotlight en waren diverse workshops gepland die allen vermeld waren op MooiFlevoland.nl. De webpagina is zo ingericht dat (ook nieuwe) vrijwilligers zich kunnen oriënteren en het biedt een overzicht van beschikbare scholing. Jong en oud heeft nu via MooiFlevoland.nl een compleet overzicht op het vlak van natuurgericht vrijwilligerswerk.

18^e viering Nacht van de Nacht in oktober

Tijdens de Nacht van de Nacht staat de beleving van het duister en de waarde voor de natuur centraal. De NMF's organiseerden door het gehele land deze campagne voor de 18^e keer. In Flevoland namen 1.000 bewoners deel aan de nachtelijke excursies. De oproep voor minder lichtvervuiling bij bedrijven is gekoppeld aan de Flevolandse circulaire challenge 'mag het licht uit' begin november. Veel gemeenten en bedrijven namen dit keer weer deel.

Financiën en organisatie

Dekking: provinciale subsidie (125 uur), Nationale Postcode Loterij (hosting website en prijsvraag MooiFlevoland). Bij dit project is sprake van een forse urenoverschrijding mede als gevolg van het ontwikkelen van de vernieuwde pagina's voor de functie 'help mee' in overleg met natuurorganisaties.

Special : 18e viering Nacht van de Nacht

Impact:

Flevolandse ondernemers en gemeenten deden hun lichten uit
1.000 bezoekers in Flevoland

4.4 Plan Boom (2350, 2305)

Doel:

- In heel Nederland in totaal 10 miljoen extra bomen in tuinen, bermen, plantsoenen, parken, bedrijventerreinen en in het buitengebied. Voor en door burgers.
- Waarvan aanplant van 500.000 bomen in Flevoland voor 2023.
- Hiermee verkleinen we onze CO₂-uitstoot en wordt onze leefomgeving mooier, groener, frisser en gezonder.

Impact:

Aanplant 7.181 éxtra bomen in plantseizoen 2022/2023

Totaal aantal bomen: 12.331 (sinds 2020)

Videoreeks met 4 afleveringen over Studentenbos

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Bestede uren
Aanplan bomen : betrekken 2 vrijwilligersorganisaties en daadwerkelijke start boomaanplant (2 x 10 uur)	20	20
Organisatie 1 bijeenkomst met achterban en vrijwilligersorganisatie (uitnodiging, bijeenkomst en verslaglegging)	10	10
Enthousiasmeren gemeenten, provincie en waterschap (8 x 2 uur)	16	16
Enthousiasmeren bedrijven : 2 per gemeenten (12 bedrijven x 2 uur)	24	24
Count-down campagne boomaanplant: elke maand communicatiemoment en plantactie (12x 2 uur)	48	48
Aanwezigheid 7 plantacties (fotomoment en persbericht): 1 uur per plantactie	7	7
Organisatie extra plantacties	63	85,5
Totaal	188	210,5

Resultaten

De Natuur en Milieufederaties willen met Plan Boom 10 miljoen bomen in tuinen, bermen, plantsoenen, parken, bedrijventerreinen en in buitengebieden voor 2023 planten. Hiermee verkleinen we onze CO₂ uitstoot en wordt onze leefomgeving gezonder, groener én mooier. In Flevoland willen we 500.000 bomen de grond in krijgen!

In 2022 vonden diverse plantacties plaats samen. Een speciale samenwerking is ontstaan tussen studenten van het Hout en Meubileringscollege uit Amsterdam en Landgoed Roggebotstaete. Dit jaar voegden zich daaraan leerlingen van Aventus Apeldoorn. Op 18 november werden 650 bomen geplant op Landgoed Roggebotstaete. Omroep Flevoland heeft hier een mooie rapportage van

gemaakt. De plantactie is een vervolg op de plantactie vorig jaar. Jaarlijks worden minimaal 400 bomen geplant, onder de vlag van het project Plan Boom op Landgoed Roggebotstaete. Voor iedere student die afstudeert wordt jaarlijks een boom geplant. Het hout uit het bos zal worden gebruikt als timmer-, meubel of draaihout en voor het bouwen van objecten, waarbij duurzaamheid centraal staat. Het verwerven van kennis over houtsoorten en groei, het rooien, zagen, oplatten en het verder bewerken van begin tot eindproduct staat hierbij centraal. Van deze samenwerking is ook een speciale videoreeks gemaakt van 4 afleveringen over het belang van 'bomen planten'. Op basis van deze samenwerking is een verkenning gedaan bij andere MBO of HBO-opleidingen. Ook daar is interesse voor deze activiteit. Met ROC-Flevoland is een vervolg-plantactie gestart in het plantseizoen 2022/2023.

[Omroep Flevoland - Nieuws - Studenten planten bomen in 'studentenbos'](#)

Samen met Landschapsbeheer Flevoland zijn plantacties gedaan in Emmeloord, Luttelgeest en Rutten. Daarbij zijn 3.950 extra bomen geplant in de dorpsbossen.

Financiën en organisatie

Plan Boom wordt gefinancierd vanuit de landelijke NMF's.

4.5 NMFF Loket Ruimte (2304)

Doel:

- *Het adviesloket is gericht op het beschermen van de EHS (binnen- en buitendijks) door het belemmeren van ontwikkelingen en activiteiten die in strijd zijn met de natuurfunctie.*
- *Toeziens op toepassing van de Omgevingswet die 15 bestaande wetten vervangt die betrekking hebben op ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. De wet gaat naar verwachting binnenkort in en zorgt voor snellere besluitvorming bij projecten.*

Impact:

Beschermen van de EHS (binnen en buitendijks)
Bewaken toepassing Omgevingswet

Activiteiten

De grootste natuur- en milieuorganisaties van Flevoland komen jaarlijks bij elkaar voor overleg. Aan het overleg nemen deel: Natuurmonumenten, Flevo-Landschap, Staatsbosbeheer, Landschapsbeheer Flevoland, het IVN-Flevoland, NMFF. Het netwerk omvat 3 verschillende overlegvormen:

- Directeurenoverleg
- Natuurbeschermingsoverleg
- Communicatie en vrijwilligersoverleg

NNMFF organiseert hiervoor het overleg, voert het secretariaat en levert de voorzitter. NMFF is in het overleg tevens de regionale spreekbuis voor natuur- en milieuvraagstukken van onze aangesloten lidorganisaties. Provincie Flevoland is agendalid van het Natuurbeschermingsoverleg en sinds eind 2021 ook van het Groene Vrijwilligersoverleg.

• **Groene vrijwilligersoverleg : stimulering natuurgericht vrijwilligerswerk**

De provincie heeft de afgelopen jaren een Actieplan Groene Vrijwilligers opgesteld. In 2021 heeft de NMFF op verzoek van de provincie de coördinatie verzorgd van het Groen Voorlichtersoverleg, inclusief de bijbehorende communicatie, met als doel om onderdelen van het actieplan verder te brengen. Gezien de behoefte om de onderlinge samenwerking te blijven stimuleren hierop in 2022 zou NMFF het Groene Voorlichtersoverleg willen blijven ondersteunen.

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Bestede uren</i>
Plaatsen aanbod natuurgericht vrijwilligerswerk op site MooiFlevoland.nl	18	18
4 overleggen faciliteren groen vrijwilligersoverleg	32	24
<i>Totaal</i>	<i>50</i>	<i>42</i>

Resultaten

- De activiteiten hebben bijgedragen bij aan de kwaliteit en waardering voor natuurgericht vrijwilligerswerk in Flevoland, zodat dit leidt naar een toename van het aantal vrijwilligers.
- MooiFlevoland.nl heeft gefungeerd als portal voor het aanbod van natuurgericht vrijwilligerswerk.
- Het overleg van het Groen voorlichtersoverleg heeft in 2022 vier keer plaatsgevonden.

Looptijd: gehele jaar

Dekking: provinciale subsidie (50 uur), Nationale Postcode Loterij (promotie)

Relatie tot provinciaal beleid

In het Coalitie-akkoord 'Flevoland: ruimte voor de toekomst' en het Actieplan Groen Vrijwilligerswerk staan beleidsvoornemens op het gebied van groen vrijwilligerswerk.

5. Reguliere taken

Natuur- en Milieufederatie Flevoland kiest voor een zakelijke, professionele bedrijfsvoering. Dit draagt bij aan de optimale invulling van het programma en de bedrijfsvoering.

De provincie vindt het belangrijk dat Natuur- en Milieufederatie Flevoland een onafhankelijke maatschappelijke organisatie is die via dialoog de provincie scherp houdt en in staat is om natuur- en milieudoelen te bereiken door haar slagkracht en netwerken. Dit doet NMFF via overleg, kennis- en informatie-uitwisseling in de rol van coördinator en verbinder. Maar ook door aan te schuiven bij overlegtafels van overheden en het actief inbrengen van groene aandachtspunten in de rol van klankbord. Zo kunnen we de provincie voorzien van interessante groene signalen vanuit de samenleving.

Het programmadeel 'reguliere taken' verantwoordt de uitvoering van het management en het structurele werk.

5.1 Management (2401)

Doel:

- Zorg dragen voor: een effectieve en efficiënte organisatie, door goed personeelsbeleid, financieel beleid, planning & control, kwaliteitszorg.

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Bestede uren</i>
Opstellen en zorgdragen voor goedkeuring van werkplan, begroting, jaarrekening, bewaken van over- en onderuitputting door kwartaal- en halfjaarrapportages, organisatie ALV	160	374
Planmatige uitvoering van personeelsbeleid dat bijdraagt aan een optimale organisatie	200	326
Organisatie van vijf bestuursvergaderingen	40	40
<i>Totaal</i>	<i>400</i>	<i>740</i>

Resultaten

Het bestuur is vijf maal bijeen geweest, waarin naast de reguliere agendapunten de uitvoering van het meerjarenbeleidsplan centraal stond. Iedere bestuursvergadering is aandacht besteed aan een van de thema's en daarbinnen gekozen accenten. De ALV vond dit keer bij onze lidorganisaties Landgoed Roggebotstaete en Biddinghuizen Energieneutraal plaats. Op de ALV is de jaarrekening en jaarverslag goedgekeurd.

Daarnaast is nauw overleg geweest met de Natuur- en Milieufederaties, zodat het meerjarenbeleidsplan van de NMF's en werkplan goed blijven aansluiten. Op medewerkersniveau is er een maandelijks gesprek met de directeur en voor het team is er maandelijks een werkoverleg. Vanwege Corona is er meer tijd nodig gebleken voor overleg en afstemming

NMFF heeft een kleine kernorganisatie met een flexibele schil. Deze schil kan meegroeien of krimpen passend bij de financiële situatie. Op deze wijze is NMFF een slagvaardige organisatie geworden (een effectieve en efficiënte organisatie) met een gedegen personeelsbeleid en een goed financieel beleid. In 2022 zijn nieuwe medewerkers aangesteld en is afscheid genomen van een aantal medewerkers. De flexibele schil is gegroeid met medewerkers, vooral ten behoeve van het thema circulair en voor de uitvoering van de diverse projecten van het Energieloket Flevoland. Het verder ontwikkelen van de kennis en competenties van (nieuwe) medewerkers is in 2022 verder vormgegeven. Een extern organisatie-adviesbureau heeft hierbij ook geassisteerd.

Tevens zijn dit jaar weer verbeteringen doorgevoerd in de opzet van planning & controlesystematiek voor de projectadministratie en verbeteringen in de kwaliteitszorg, onder meer met oog op het CBF-keurmerk.

In 2022 is een meerjaren-subsidie aangevraagd en gehonoreerd door de provincie. De aanvraag heeft meer tijd geleverd omdat hiervoor een nieuwe model is ontwikkeld. Voor het opstellen van de aanvraag zijn gesprekken gevoerd met medewerkers van de provincie, gemeenten, relevante stakeholders en bestuurders. De uren die hiervoor zijn benut komen uit project 2402 (structureel werk).

Financiën en organisatie

Deze taak wordt financieel ondersteund door de provinciale budgetsubsidie (200 uur) en de Nationale Postcode Loterij (resterende uren).

5.2 Structureel werk (2402)

Doel

- Relevante provinciale signalen en ontwikkelingen op pakken en zonodig vertalen in een reactie binnen of buiten de organisatie.
- Deelname aan provinciale overleggen.
- Stimuleren uitwisseling met Statenfracties, milieuwethouders en belangrijke stakeholders.

Activiteiten

De activiteiten die hier zijn uitgevoerd zijn qua uren al verantwoord bij 2401 (management)

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Bestede uren</i>
organiseren van uitwisseling met Statenfracties	30	zie 2401
Zomer- / najaarsronde bestaande uit gesprekken met bestuurders (waaronder milieuwethouders) en relevante stakeholders (o.a. LTO-Noord, Waterschap Zuiderzeeland, CAH, Windesheim, technasia, Accres/WUR, Bedrijfskringen Almere en Lelystad, OMFL/Horizon, VNO/NCW) 15 gesprekken x 2 uur	30	zie 2401
algemene beleidsinbreng voor zover het profiel van Natuur- en Milieufederatie Flevoland versterkend	50	zie 2401
Totaal	110	zie 2401

Resultaten

De directeur spreekt ieder jaar met relevantie milieuwethouders, het waterschap, relevante ambtenaren, met alle groene organisaties waar de NMFF mee samenwerkt, vertegenwoordigers van relevante netwerken en stakeholders (zoals Horizon, VNO-NCW, Bedrijfskringen) en onderwijsinstellingen (Windesheim, Aeres Hogeschool, en middelbaar en voortgezet onderwijs). Relevante signalen en ontwikkelingen zijn opgepakt en onder meer vertaald in algemene beleidsinbreng, samenwerkingsprojecten of naar lidorganisaties. Het is tevens gebruikt voor het opstellen van de meerjarensubsidie-aanvraag bij de provincie.

Financiën en organisatie

Deze taak wordt financieel ondersteund door de provinciale budgetsubsidie (110 uur).

Bijlage 1 Bestuur, bureau en lidorganisaties

1) Samenstelling bestuur (per 31 december 2022)

Bestuurslid	Functie	Datum aan- en aftreden	Lidorganisatie	Plaats
Dhr. P. Cassé	Voorzitter (2 ^e termijn)	april 2019 – mei 2025	Rover Lelystad	Lelystad
Dhr. A. Robers	Penningmeester (1 ^e termijn)	Juni 2020 – juni 2023		Lelystad
Mw. A. de Vries	Bestuurslid (2 ^e termijn)	april 2019 – mei 2025		Almere

2) Samenstelling bureau (per 31 december 2022)

Medewerker	Functie	In/uit dienst
V. Dam	Directeur	01-05-2006 in dienst
B. Karseboom	Projectmedewerker Communicatie (medior)	30-09-2022 uit dienst
A. Kiburg	Projectcoördinator Energieloket (senior)	31-05-2022 uit dienst
K. Koffeman	Projectcoördinator Energieloket (medior)	18-04-2023 in dienst
T. Maartens	Beleidsmedewerker Ruimte en Luchtvaart (medior)	9-01-22 in dienst
R., McDonnell	Beleidsmedewerker Circulair en Energietransitie (jr.)	29-08-2023 in dienst
O. Peterson	Projectmedewerker Circulair & Energieloket (junior)	31-03-2022 uit dienst
L. Petrona	Projectmedewerker Energieloket (junior)	10-10-2022 in dienst
N. Pikkert	Beleidsmedewerker Energie (medior)	12-06-2022 uit dienst
S. Rijtslag	Projectmedewerker Energieloket (medior)	15-05-2022 uit dienst
J. Rustveld	Projectmedewerker Energieloket (medior)	31-10-2022 uit dienst
A. Slabbekoorn	Beleidsmedewerker Energietransitie (medior)	1-06-2022 in dienst

3) Nevenfuncties

De bestuursleden hebben allen een verklaring ondertekend dat zij geen andere onverenigbare nevenfuncties vervullen of een onderlinge (familie)relatie hebben. In de onderstaande tabel een overzicht van de door de bestuursleden aangegeven relevante (neven)functies:

Naam	nevenfunctie
Dhr. P. Cassé	Voorzitter Buurtbus Lelystad Voorzitter Bewonersvereniging Golfpark Lelystad
Dhr. A. Robers	Penningmeester Stichting Save our Sumba

4) Overzicht lidorganisaties (per 31 december 2022)

In 2022 waren bij de Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland 66 organisaties aangesloten:

Agrarische Natuurvereniging Akkerwaard Flevoland

De Agrarische Natuurvereniging Akkerwaard Flevoland houdt zich bezig met agrarisch natuurbeheer. In de praktijk streven de aangesloten boeren naar het realiseren van kruidenrijke akkerranden die plagen, zoals bladluis, kunnen voorkomen.

Almeerse Wind

Almeerse Wind is een lokale energiecoöperatie waarvan iedereen lid kan worden. Met deze coöperatie wordt groene stroom geproduceerd.

Almeerse Wolunie

In het Kromslootpark grazen 200 schapen. De wol van deze schapen wordt vanaf 2014 verwerkt in de Schaapskooi Vroege Vogelbos.

Belangen Park Uithof Almere

De stichting is opgericht met als doel het bevorderen van de leefbaarheid rond het park Uithof waarbij verbetering en behoud natuur belangrijke zaken zijn en sociale cohesie.

Biotuinen

Moestuincomplex "Biotuinen" Lelystad. Gezonde, lekkere, aparte en biologische groenten en fruit uit eigen moestuin.

Biddinghuizen Energie Neutraal

Een groep inwoners van Biddinghuizen is in samenwerking met de vereniging Dorpsbelangen bezig om de coöperatie Biddinghuizen Energieneutraal (BEN) op te richten

Bultpark Comité Lelystad

Zet zich in voor een mooi en beleefbaar Bultpark in Lelystad.

CitySenses

CitySenses wordt een nieuw park in Almere waar zintuiglijke beleving en reflectie centraal staan.

De Groene Sluis

Stichting Kringloopwinkel De Groene Sluis is een vrijwilligersorganisatie. Eén van de doelstellingen is een consistente bijdrage te leveren aan een beter milieu. De winst gaat naar goede doelen in en rond Lelystad.

De Groene Reus

Helpt particulieren en bedrijven om zelf lokaal groene energie op te wekken en te besparen. Goed voor het milieu én de portemonnee. De coöperatie is een samenwerkingsverband tussen bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de overheid.

Dierbaar Flevoland

Dierbaar Flevoland komt op voor alle dieren in Flevoland in alle leefomgevingen. Wat betreft de natuurgebieden ligt de prioriteit bij de Natura 2000 gebieden.

Dop en Erwt

Dop en Erwt wil helpen om kinderen weer contact te maken met de natuur. Hier verzorgen zij bijvoorbeeld lesmateriaal voor.

VVE Ecomeerhof

Een groep van 30 huishoudens die zijn verenigd in de CPO Ecomeerhof, met als doel de realisatie van een 30-tal 0-energiewoningen in Almere Oosterwold

St. Ekopark

De stichting Ekopark in Lelystad houdt zich op dit moment vooral bezig met het volgen van markttoelatingen en schrijft bezwaarschriften met oog op stimuleren gentechvrije samenleving.

Ecosave (voorheen De “Stichting Milieuwoning”) stelt zich ten doel het ecologisch bouwen in de breedste zin van het woord onder de aandacht te brengen voor een breed publiek.

Emmeloord Opgewekt

Groene stroom, die opgewekt wordt vanuit afval. Daar is energiecoöperatie Opgewekt uit Emmeloord mee bezig.

Energiek Nagele

In november 2016 is de Coöperatieve Vereniging Energiek Nagele opgericht, die als doel heeft om Nagele naar vermogen zo duurzaam mogelijk te maken, zoals Energieneutraal.

Gelijk-stroom Noordoostpolder

Energiecoöperatie streeft ernaar duurzaam opgewekte energie uit de Noordoostpolder bereikbaar maken voor de inwoners van de Noordoostpolder.

Energiecoöperatie Biddinghuizen Energie Neutraal (BEN)

Biddinghuizen energieneutraal is het uitgangspunt van de energiecoöperatie in Biddinghuizen.

Experiment Zelfbeheer Hoekwierde

Experiment Zelfbeheer Hoekwierde zorgt ervoor dat bewoners zelfonderhoud van hun leefomgeving verzorgen. Doel is het optimaliseren van de sociale cohesie en het optimaliseren van de fysieke kwaliteit van de woonomgeving.

Fietzersbond Flevoland

De Fietzersbond is de grootste belangenvereniging voor fietsers in Nederland met 32.000 leden. De Fietzersbond komt op voor de belangen van fietsers.

Flevolands Agrarisch Collectief (FAC)

Het collectief is verantwoordelijk voor de uitvoering van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer in Flevoland.

Flevo-Velt

VELT geeft ecologisch leven vorm in huis, tuin en daarbuiten. Met de activiteiten, publicaties en samenwerkingen dragen zij bij tot de ontwikkeling van een duurzame levensstijl.

4Fusion

4Fusion biedt een omgeving aan waar kinderen en (jong)volwassenen op een natuurlijke en actieve manier kunnen leren en groeien.

Groei & Bloei Lelystad

Organiseert voor leden en niet-leden informatieve lezingen, workshops en excursies naar binnen- en buitenland. In de zomer zijn er open tuinen avonden en in het voor- en najaar wisselen veel planten en stekjes van eigenaar tijdens de plantenruilbeurs.

Het Blauwe Hart

Het Blauwe Hart stelt zich ten doel samen met alle betrokkenen te komen tot een verantwoord behoud en beheer van het IJssel- meergebied, waarbij alle huidige ecologische, landschappelijke, recreatieve, cultuurhistorische en economische waarden behouden blijven en versterkt worden.

Het Flevo-landschap

Stichting het Flevo-landschap is sinds 1986 de particuliere natuurbeschermingsorganisatie voor de provincie Flevoland. Op deze site kunt u kennismaken met de organisatie, gebieden en activiteiten en de veelzijdige flora en fauna van Flevoland.

Het Goed

Het GOED-kringloopwarenhuizen zijn onderdeel van Het GOED BV. Met een aantal warenhuizen bestaat een franchiserelatie.

Imkers Bosweg Lelystad

De imkers zetten zich in voor verbetering van de biodiversiteit, zodat er het gehele jaar door voldoende dracht is voor wilde bijen, honingbijen vlinders en insecten.

IVN Almere

Het IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.

IVN Dronten

Het IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.

IVN Lelystad

Het IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.

IVN Noordoostpolder

Het IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.

IVN Zeewolde

Het IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.

KNNV Lelystad

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV), ook wel 'Vereniging voor veldbiologie' genoemd, heeft als doelstellingen Natuurbeleving, Natuurstudie en Natuurbescherming.

Landschapsbeheer Flevoland

Landschapsbeheer Flevoland stimuleert en ondersteunt terreineigenaren bij de zorg voor natuur en landschap.

Milieudefensie, afd. Lelystad

Deze groep in Lelystad zet zich in voor de kwaliteit van het leefmilieu. Daarbij gaat de bijzondere aandacht naar die van de naaste omgeving.

Milieugroep Dronten

De milieugroep Dronten houdt ontwikkelingen rond milieu en natuur in de gemeente Dronten scherp in de gaten.

Milieuvriendelijk Tuinieren (VMT)

In Lelystad opgericht in 1977. Zoals de naam al zegt wordt er op het complex milieuvriendelijk getuinierd. Dit betekent tuinieren zonder chemisch – synthetische bestrijdingsmiddelen en kunstmest.

Marknesse Duurzaam

Het bewonersinitiatief Marknesse Duurzaam werkt aan een duurzame energievoorziening in Marknesse. Door met dorpsgenoten samen te werken realiseren zij kleinschalige, praktische oplossingen in het eigen dorp.

Natuur- en Milieucoöperatie Rivierduingebied

Een groep melkveehouders ten noordoosten van Lelystad die zich collectief inzetten voor agrarisch natuurbeheer en recreatie.

Nederlandse Bijenhouders Vereniging (NBV) Oostelijk Flevoland

Het doel van de vereniging is het bevorderen van de bijenhouderij in de breedste zin van het woord, zoals de promotie van de bijenhouderij, het verbeteren van de dracht (voedselplanten voor honingbijen en andere bestuivende insecten) en ondersteuning bieden aan imkers.

De Nieuwe Molenaars

De burgerwindcoöperatie van Windpark Zeewolde. Een groep betrokken burgers uit de kernen van Zeewolde en Almere, die net buiten het ontwikkelgebied van Windpark Zeewolde wonen.

Parkbehoud Almere

Stichting Parkbehoud Almere zet zich in voor het behoud en de bescherming van – in eerste instantie – het Koningin Beatrixpark te Almere.

Participatie Wisentbos Dronten

Het Wisentbos en het Lage Vaartbos te Dronten ontwikkelen tot één dorpsbos met een recreatief natuurlijk gebruik.

Pioniers van de Toekomst

Stichting Pioniers van de Toekomst wil een duurzame samenleving in de Noordoostpolder bevorderen. Dit doen zij met 'De Pioniersbrigade', een groep vrijwilligers die de beweging draagt.

Repair Café Biddinghuizen

Weggooien? Mooi niet! Repair Café Biddinghuizen repareert goederen samen met de eigenaar.

Repair Café Lelystad

Repair Café Lelystad heeft als doel jongeren/ouderen er bij stil te laten staan dat de meeste goederen te repareren zijn. Met een technisch team voor het repareren van kleine apparaten of een goed technisch advies.

Landgoed Roggebotstaete

Roggebotstaete is een ecologisch landgoed aan het Vossemeer tussen Kampen en Dronten. Het terrein is 52 hectare groot en vrij toegankelijk. Roggebotstaete heeft een rijke natuur en is onderdeel van de oudste cultuurbossen van Flevoland.

ROVER

Vereniging ROVER (Reizigers Openbaar Vervoer) is een onafhankelijke reizigersvereniging. ROVER zet zich in voor de belangen van de reizigers van bus, trein, tram, metro en andere vormen van openbaar vervoer.

Schoon Lelystad

Samen met overheden, bedrijfsleven, scholen en maatschappelijke organisaties bestrijdt de stichting zwerfafval.

Sportvisserij MidWest Nederland

Sportvisserij MidWest Nederland is een overkoepelende hengelsportfederatie van 110 hengelsportverenigingen, waarbij bijna 119.000 sportvissers zijn aangesloten.

Stadswijkverwarming Almere

Wil bewoners, buurten en wijken bijstaan bij de uitdaging om stadswijkverwarming zo optimaal mogelijk in te zetten.

Streekvereniging Rondom het Greppelveld

De bloeiende akkerranden van het agrarisch gebied Rondom Het Greppelveld bieden ruimte voor boerenlandvogels én mensen! Agrarische ondernemers hebben daartoe de Agrarische Natuurvereniging (ANV) Rondom Het Greppelveld opgericht.

StEM Zeewolde

Stem Zeewolde ondersteunt burgerinitiatieven en brengt deze onder de aandacht van de politiek.

St. 5000stappen.nl

Iedere stap die u zet naar een gezondere leefstijl telt, of u nu wilt afvallen, lekkerder in uw vel wilt zitten of uw diabetes beter onder controle wilt krijgen, bewegen helpt!

Urban Greeners

Een collectief van jonge makers en doeners in Almere. Jaarlijks op weg naar het jaar 2022 groeien zij met jonge ondernemers met zes tot tien projecten per jaar en bouwen mee aan Floriade Almere.

Vogel- en Natuurwacht Flevoland

De Stichting Vogel- en Natuurwacht Flevoland is opgericht in 1984 met als doelstelling de vogels in Flevoland, en daarmee ook alle natuurgebieden waarin ze voorkomen, te bestuderen en te beschermen.

Volkstuinvereniging Het Gelderse Hout Lelystad**Volkstuinvereniging Zuigerplas Lelystad****Wereldwinkel Lelystad**

De Wereldwinkel stelt zich tot doel om 'eerlijke handel' (Fair Trade) te bevorderen, zodat producenten in ontwikkelingslanden meer kans maken op een menswaardig bestaan.

Werkgroep Fairtrade Lelystad

De werkgroep vloeit voort uit een breed gesteunde motie in de gemeenteraad van Lelystad die opriep om Lelystad Fairtrade gemeente te maken.

Wijnbouw Lelystad

De stichting heeft als doel het initiëren, stimuleren, beheren en continueren van een biologisch, voornamelijk op wijnbouw gericht, proef- en voorbeeldbedrijf in noordelijk Lelystad, en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Coöperatie De Zaderij

Wil met de coöperatie en Stichting Zaad de zaadteelt weer in eigen boeren hand nemen.

Zeenergie

Samen met haar leden zet Zeenergie zich ervoor in om duurzaam opgewekte energie tegen een zo laag mogelijke prijs van de producent bij haar leden te krijgen.

Zeewolde Zon

Een coöperatieve vereniging die zich als doel stelt om lokaal opgewekte duurzame energie beschikbaar te maken voor alle Zeewoldenaren, ondermeer via zonnestroom.

Bijlage 2. Afspraken met provincie over inzet provinciale subsidie

Het NMFF-werkplan geeft aan op welke manier de federatie wil bijdragen aan de uitvoering en kwaliteit van het provinciale beleid. Het provinciale bestuur geeft richting aan de uitvoering van het Omgevingsplan en het huidige collegeakkoord (het Hoofdlijnenakkoord). Daarmee is de koers uitgezet hoe Flevoland zich verder gaat ontwikkelen. Natuur- en Milieufederatie Flevoland wil daar aan bijdragen door een heldere inzet te geven op natuur en milieu, op een kosteneffectieve wijze.

Dit doet Natuur- en Milieufederatie Flevoland vanuit een zelfstandige positie, maar waarbij ze wel uitdrukkelijk zoekt naar de samenwerking met de provincie en anderen om te komen tot een duurzaam Flevoland met een vitale natuur en een gezond milieu voor Flevolandse.

Wij benadrukken hierbij het citaat van de provincie zoals opgenomen in de ambtelijke notitie ' kader subsidie Natuur- en Milieufederatie Flevoland' (provincie Flevoland, 20 juni 2009): *"Het algemene uitgangspunt blijft dat de provincie streeft naar sterke, zelfstandige en onafhankelijke maatschappelijke organisaties op het gebied van natuur en milieu (educatie) in Flevoland, die door middel van dialoog de provincie scherp houden en in staat zijn om in het maatschappelijke veld door hun slagkracht en netwerken milieudoelen te bereiken in de provincie."*

Imago en positie hangen nauw samen met de rollen die we in Flevoland willen vervullen. Die rollen volgen rechtstreeks uit de taken die de Federatie zichzelf stelt en die voor buitenstaanders helder en vanzelfsprekend moeten zijn. In overleg met de provincie en onze lidorganisaties zijn de volgende rollen bepaald:

- Coördinator en verbinder (koepelfunctie)
We stimuleren de informatie-uitwisseling tussen natuur- en milieuorganisaties en coördineren hierbij de inzet in de provincie Flevoland.
- Meedenker (klankbordfunctie)
We zijn een gesprekspartner bij beleidsvoorbereiding en –uitvoering van overheden, zoals provincie en gemeenten. We sluiten, daarbij soms verrassende, coalities met andere spelers in het werkveld.
- Signaleerder (signaleringsfunctie)
Samen met de aangesloten natuur- en milieuorganisaties volgt de federatie het beleid van overheden voor de thema's natuur, milieu, klimaat en duurzaamheid.

Invulling van onze rollen:

Onze inbreng is op basis van kennis, een provinciaal en landelijk netwerk, en op basis van een omgevingsanalyse (zoals de sentimenten van burgers).

Door het ontwikkelen en nemen van initiatieven blijft NMFF aan het voorfront van ontwikkelingen en kan ze haar functies professioneel vervullen.

We zoeken daarbij actief naar verbinding met agenda's van anderen. Samenwerking en afstemming met andere organisaties binnen en buiten Flevoland zijn belangrijk om als natuur- en milieubeweging in Flevoland effectief te kunnen opereren.

De rollen zijn door de provincie in het gesprek van 20 juni 2009 als volgt verder gedefinieerd:

A. Koepelfunctie

NMFF zorgt voor kennis en informatie uitwisseling tussen natuur- en milieuorganisaties onderling en met de provincie (coördinator/ verbinder).

Activiteiten die daarbij passen:

- Themaoverleg met de andere Natuur- en Milieufederaties,
- Overleg met andere natuur- en milieuorganisaties,
- Ondersteuning lidorganisaties en burgers,
- Overleg met provincie in ambtelijk en bestuurlijk overleg.

B. Klankbordfunctie

NMFF is gesprekspartner van de provincie en gemeenten bij het in uitvoering krijgen en realisatie van beleid. NMFF zit aan tafel bij uitvoeringsprogramma's en –projecten van provincie en gemeenten.

Inbreng van NMFF is op basis van landelijke netwerk (kennis) én op basis van omgevingsanalyse: wat zijn de sentimenten bij de burgers van Flevoland.

Activiteiten die daarbij passen:

- Organiseren van stakeholderoverleg (omgevingsanalyse),
- Algemene beleidsinbreng bij provincie en gemeenten,
- Inbreng in (advies)commissies, comités en platforms,
- Deelnemen aan overleggen plan- en projectgroepen op de speerpunten van de provincie (geluiden van buiten naar binnen brengen en coalitievorming).

C. Signaleringsfunctie

NMFF is kritisch volger van Provinciale Staten. De provincie ontwikkelt visie en actieprogramma's en is designer van het proces. NMFF vervult daarbinnen haar functie(s). Door het ontwikkelen en nemen van initiatieven blijft NMFF aan het voorfront van ontwikkelingen staan en kan ze haar functies professioneel vervullen.

- Contacten met provinciale statenleden, gemeenteraadsleden en relevante stakeholders

D. Overig

- Managementtaken,
- Communicatie (website, nieuwsbrief, jaarverslag, persberichten, etc),
- Acquisitie.

In het jaarverslag is de uitvoering van bovenstaande taken verantwoord onder de thema's: energie, circulair en ruimte & natuur.

Bijlage 3 Verantwoordingsverklaring voor CBF

De bestuursleden van de Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland onderschrijven de volgende principes:

1. Binnen de instelling dient de functie 'toezicht houden' (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk te zijn gescheiden van het 'besturen' dan wel van de 'uitvoering'."
2. De instelling dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
3. De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

In een door het bestuur vastgestelde verantwoordingsverklaring is beschreven op welke manier de milieufederatie invulling geeft aan deze principes.

Bij de Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland (NMFF) is de uitvoering van het beleid gescheiden van de functie 'toezicht houden'. De wijze waarop deze scheiding plaatsvindt is vastgelegd in het *Handboek Natuur- en Milieufederatie Flevoland* (geactualiseerd en vastgesteld in de bestuursvergadering van 15 oktober 2009). Het bevestigt de hierboven onderschreven functiescheiding, zoals die al was vastgelegd in diverse voorgaande besluiten en zoals die ook in voorgaande jaren is toegepast.

Over de taakverdeling tussen directie (uitvoering) en bestuur (toezichthouder) zijn afspraken vastgelegd in het *directiestatuut* (geactualiseerd en vastgesteld in de bestuursvergadering van 8 maart 2012).

Over de taakverdeling binnen het bestuur (toezichthouder) zijn afspraken vastgelegd in het *Handboek Natuur- en Milieufederatie Flevoland* (geactualiseerd en vastgesteld in de bestuursvergadering van 15 oktober 2009). Bij wijziging van de bestuurssamenstelling kan de taakverdeling bij bestuursbesluit worden gewijzigd op basis van de deskundigheden van de afzonderlijke bestuursleden.

Voor een optimale samenstelling van het bestuur werkt de NMFF met profielschetsen voor de functies voorzitter, penningmeester en secretaris en algemeen bestuurslid. Deze profielschetsen zijn toegevoegd per 13 april 2010 aan het *Handboek Natuur- en Milieufederatie Flevoland*. Het functioneren van de bestuursleden wordt eenmaal per jaar geëvalueerd in een bestuursvergadering. Dit is de laatste bestuursvergadering van elk jaar.

De directie stelt jaarlijks een werkplan met begroting op, waarin onder meer de gewenste resultaten, begrote kosten en beoogde financiering per project zijn vastgelegd. Het bestuur toetst dit werkplan met begroting en stelt het vast.

Over de voortgang van het werkplan en de afzonderlijke projecten wordt conform de daarover gemaakte afspraken aan de partners en subsidieverstrekkers gerapporteerd. De directeur stelt een jaarrekening op conform de Richtlijn 650 Fondswervende instellingen. De accountant controleert deze en voorziet de jaarrekening van een goedkeurende accountantsverklaring. De accountant rapporteert aan het bestuur over de jaarlijkse accountantscontrole. Het bestuur toetst de jaarrekening en stelt deze vast.

De directie stelt jaarlijks een jaarverslag op dat overeenstemt met de jaarrekening. In het jaarverslag worden per project vastgelegd: de behaalde resultaten, de gerealiseerde producten, de gerealiseerde uren en kosten. Het jaarverslag bevat ook per project informatie over gerealiseerde financiering; d.w.z. subsidies en overige bijdragen. De inhoudelijke verslaglegging wordt samengevat in een populair jaarverslag (de Successenkrant), dat door geïnteresseerden kan worden opgevraagd of via de website www.nmfflevoland.nl is te downloaden.

Bij het opstellen van het jaarverslag wordt de werkwijze van de organisatie geëvalueerd en afspraken gemaakt over mogelijke verbeteringen van de aanpak in de toekomst.

Het bestuur en de Algemene Ledenvergadering stelt het jaarverslag vast.

Streven naar optimale relaties met belanghebbenden

In het werkplan wordt tevens vastgelegd op welke manier de milieufederatie de communicatie met haar belanghebbenden wil verbeteren. De milieufederatie zal zich blijven richten op beleidsbeïnvloeding via bestuurders en bedrijfsleven, maar wil zich daarnaast meer richten op een goede en efficiënte informatievoorziening aan een breed publiek; d.w.z. alle in natuur, milieu en landschap geïnteresseerde mensen.

De NMFF ondersteunt mensen, die zich willen informeren over en/of actief willen inzetten voor verbetering van hun eigen leefomgeving. NMFF vervult de functie van vraagbaak, aanspreekpunt en coördinator. NMFF beschikt over een breed netwerk aan contacten, die bij deze ondersteuning van dienst kunnen zijn.

Gerelateerd aan de doelstelling van de NMFF zijn belanghebbenden:

1. plaatselijke groepen en individuen, die zich inzetten voor natuur, milieu en landschap in Flevoland
2. beleidsmakers en beslissers in openbaar bestuur en bedrijfsleven, die invloed uitoefenen op het terrein van natuur, milieu en landschap in Flevoland
3. samenwerkingspartners (bijvoorbeeld IVN, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Landschapsbeheer, Het Flevo-Landschap; de lidorganisaties en andere organisaties die opkomen voor de belangen van natuur, milieu en landschap in Flevoland)
4. geïnteresseerden in natuur, milieu en landschap in Flevoland .

De informatievoorziening is erop gericht om de effectiviteit van de activiteiten van Natuur- en Milieufederatie Flevoland te vergroten. Voorbeelden in 2019 van de uitvoering van de publieksgerichte communicatiestrategie zijn:

- digitale nieuwsbrieven (2-wekelijks) – NMF Flevoland, 6 lokale duurzame communities.
- permanent overzicht van het totale 'groene' nieuws en activiteiten in Flevoland voor een breder publiek op www.nmfflevoland.nl , 6 lokale duurzame communities, www.mooiflevoland.nl,
- ondersteuning duurzame initiatieven: voor energiebesparing en duurzame energie-opwek (Energieeloket en Servicepunt Lokale Energie Initiatieven -SELF)
- sociale mediakanalen voor NMF Flevoland, Energieeloket Flevoland, MooiFlevoland en de 6 lokale duurzame communities (facebook, twitter)

Een ieder is vrij om inbreng te leveren en te reageren op onze activiteiten en het te voeren of gevoerde strategische en inhoudelijke beleid. Dat kan op verschillende manieren, maar onze website is daarvoor een goed platform. Mening, opvattingen of reacties worden zeer op prijs gesteld en worden in de reguliere werkprocessen van beleidsvorming en uitvoering meegenomen.

Tot slot bestaat er voor belanghebbenden de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de milieufederatie, als zij het bijvoorbeeld niet eens zijn met de uitvoering van activiteiten of constateren dat er sprake is van inconsistentie van beleid. Voor een correcte verwerking van de klachten is in 2005 de *Klachtenprocedure Natuur en Milieufederatie Flevoland* vastgesteld en opgenomen in het *Handboek Natuur en Milieufederatie Flevoland*. Deze is in 2020 herijkt en onderdeel geworden van de gezamenlijke gedragscode van de Natuur en Milieufederaties.

Bezoldiging en vergoedingenbeleid

De milieufederatie kent een arbeidsvoorwaardenbeleid dat zoveel mogelijk gerelateerd is aan het arbeidsvoorwaardenbeleid van de CAO-Welzijn. De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging en ontvangen alleen een beperkte vergoeding voor gemaakte onkosten (op basis van declaraties).

Vrijwilligersbeleid Natuur en Milieufederatie Flevoland

Sinds het bestaan van de milieufederatie zijn er altijd personen geweest, die zich belangeloos hebben ingezet voor de organisatie, vooral door middel van advisering over inhoudelijke en organisatorische zaken. NMFF waardeert de inzet en betrokkenheid van de vrijwilligers. Hun inzet is van groot belang voor onze doelstellingen.

De milieufederatie kent verschillende soorten vrijwilligers.

- Achterban

De leden van de actieve achterban bestaan uit leden van aangesloten organisaties en andere natuur- en milieugroepen in Flevoland en personen die zich individueel betrokken weten bij het werk van de milieufederatie. De milieufederatie ziet het als één van haar belangrijkste taken om deze vrijwilligers actief te ondersteunen. Zij doet dit door middel van het verstrekken van informatie, advisering, het organiseren van activiteiten en het verstrekken van voorlichtingsmateriaal.

- Incidentele vrijwilligers en onbezoldigde medewerkers

Op de verschillende werkterreinen van de milieufederatie zijn medewerkers actief (geweest) die hun werk onbezoldigd verrichten. Ook de bestuursleden van NMFF worden tot deze categorie gerekend. NMFF vergoedt eventuele onkosten, die deze vrijwilligers maken voor het uitvoeren van hun werk ten behoeve van de organisatie. Voor de vrijwilligers die het werk vanuit ons kantoor verrichten is de aansprakelijkheidsverzekering van de organisatie van toepassing.

NMFF stelt zich ten doel de betrokkenheid van vrijwilligers in stand te houden en uit te breiden naar een zo groot mogelijke groep mensen. Het in stand houden en vergroten van de betrokkenheid wordt door de milieufederatie gedaan:

- met inachtneming van het door het bestuur vastgestelde beleid en
- op voorwaarde dat de betrokkenheid van de vrijwilligers de onafhankelijke positie van NMFF niet belemmert.

Bijlage 4	Impactmeting NMFF 2022
Bijlage 5	Impactmeting Landelijke Federaties 2022
Bijlage 6	Impactmeting Energieloket 2022
Bijlage 7	Financieel Jaarverslag 2022